

مقدمه‌ی مولف

به نام حضرت دوست

استاد بزرگوار و ارجمندم
دوست عزیز دانش‌آموزم
سلام؛

پس از چندین سال تدریس درس عربی در دبیرستان‌های مختلف، نیاز شدید به کتابی که متناسب با ویژگی‌های جدید آزمون سراسری باشد مرا بر آن داشت که مجموعه سؤالاتی را که در طول سالیان از آن‌ها استفاده نموده‌ام و مورد استقبال دانش‌آموزان عزیزم نیز قرار گرفته است، به صورت مجموعه‌ی حاضر به شما تقدیم کنم.

همان‌طور که می‌دانید ۲۵ سؤال کنکور از سه بخش عمده تشکیل شده است:

- ۱- ترجمه، تعریب و مفهوم: ۸ سؤال از مجموع سؤالات (حدوداً ۳۰ درصد) به این بخش مربوط است. عبارتهایی که در آزمون استفاده می‌شود عیناً از کتاب درسی نیست، بلکه تغییر یافته‌ی جملات کتاب است که منبع مناسبی با این ویژگی در بازار کم‌تر وجود دارد. در این کتاب در هر درس تعدادی سؤال به منظور پاسخگویی به این نیاز آورده شده است.
- ۲- درک مطلب: ۹ سؤال از سؤالات کنکور به درک مطلب مربوط است. متنی ۴ یا ۵ خطی با موضوعات متنوع (و البته خارج از کتاب!) انتخاب شده و ۴ سؤال مفهوم متن، ۲ سؤال تشکیل (حرکت گذاری) و ۳ سؤال اعراب و تحلیل صرفی از آن طرح می‌گردد.
- ۳- قواعد: ۸ سؤال باقی‌مانده به سؤالات متنوع قواعد اختصاص می‌یابد.

اما کتاب حاضر:

اولاً تلاش کرده‌ام که سؤالات را به صورت درس به درس تفکیک نمایم. هرچند برخی سؤالات به موضوعات متنوع مربوط است. ثانیاً سؤالات شامل سؤالات تالیفی که در آزمون‌های مختلف استفاده گردیده و همچنین سؤالات آزمون‌های سراسری سال ۸۳ به بعد می‌باشد و دقیقاً منطبق با کتاب‌های جدید است. ثالثاً سؤالات دقیقاً در دو قالب مذکور تقسیم بندی شده است تا نقاط قوت و ضعف در هر بخش مشخص شود.

پس از هر دو درس آزمونی جهت سنجش وضعیت قرار داده شده است. بهتر است این آزمون‌ها در وقت مشخص ۲۰ دقیقه‌ای پاسخ داده شود.

در ویرایش جدید کتاب، سؤالات کنکورهای خارج از کشور در انتهای کتاب آورده شده است که پیشنهاد می‌شود پس از اتمام دوره‌ی آموزشی به عنوان آزمون‌هایی استاندارد مورد استفاده قرار گیرند. همچنین با توجه به نظرات دبیران محترم، حدود ۳۰۰ تست آموزشی از مباحث سال اول و به صورت مبحثی در سایت انتشارات قرار گرفته است و برای دانش‌آموزان عزیز قابل استفاده می‌باشد. امیدوارم با کتاب حاضر گامی هر چند کوچک در جهت خدمت به فرزندان ایران اسلامی برداشته باشم.

کتاب حاضر را به پدر و مادر عزیزم که همواره مدیون زحمات ایشان خواهم بود و همسر گرانقدرم که حمایت‌هایش زمینه‌ی تألیف این کتاب را فراهم نمود تقدیم می‌کنم.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از جناب استاد قشمی که زحمت ویرایش و بازخوانی کتاب را خالصانه بر عهده گرفتند، کمال تشکر را داشته باشم.

همچنین از سرکار خانم سمانه ریحانی و سرکار خانم مهلا محمودی که در ویرایش جدید کتاب (ویرایش ششم) زحمات زیادی کشیدند، سپاسگزارم.

بی شک کتاب حاضر خالی از اشتباه و خطا نیست. بنابراین از همه‌ی بزرگواران درخواست می‌کنم که اشتباهات کتاب حاضر را به دفتر انتشارات منتقل فرمایند تا در چاپ‌های بعدی اصلاح گردد.

مقدمه‌ی ویرایش پنجم

به نام حضرت دوست

دوستان عزیز و بزرگوار

سلام؛

خوشحالم که توفیق حاصل شد چند کلامی با شما بزرگواران سخن بگویم. تغییرات کتاب‌های درسی باعث شد ویرایش جدید کتاب ضروری گردد. در ویرایش جدید علاوه بر اعمال تغییرات کتاب‌های درسی و اصلاح سؤالات، چند بخشی به کتاب اضافه شده است:

۱- قسمت «اسئلة للمحترفين» (سؤالاتی برای حرفه‌ای‌ها): در هر درس بین ۲۰ تا ۲۵ سؤال از سؤالات زیبای مشابه کنکور (و البته کمی دشوار) در انتهای درس آمده است. تعداد زیادی از این سؤالات از آزمون «مدارس برتر ایران» انتخاب شده است که جا دارد از آقایان رحیمی و غلامی بابت آن‌ها تشکر و قدردانی نمایم.

دقت کنید که پاسخگویی به این تست‌ها را به همه‌ی عزیزان توصیه می‌کنم.

۲- خلاصه درس: در ابتدای هر درس خلاصه درس قرار گرفته است که امیدوارم برایتان قابل استفاده باشد.

لازم به ذکر است تعدادی از سؤالات در کتاب با علامت — به عنوان «برای مطالعه» مشخص شده‌اند. این سؤالات با وجود این که از کتاب درسی جدید حذف شده‌اند ولی به دلیل وجود نمونه‌هایی از آن‌ها در کتاب و زیبایی خود تست، از کتاب ما حذف نشده‌اند که پاسخگویی به آن‌ها را به شما توصیه می‌کنم. امیدوارم این تغییرات مقبول طبع بلندنظر شما قرار گیرد.

از این که بنده را از نظرات ارزشمند خود بهره‌مند می‌فرمایید بی‌نهایت سپاسگزارم.

ارادتمند همیشگی

مصطفی خاکبازان

سخنی با دانش‌آموزان عزیز

چگونه از این کتاب بهتر استفاده کنیم؟

- ۱- تست‌های هر بخش از هر درس چند قسمت دارد:
به عنوان نمونه، قسمت قواعد درس ۱ با تست‌های تألیفی آغاز می‌شود، بعد از آن تست‌های کنکور سراسری به ترتیب سال و پس از آن چند تست تألیفی کمی دشوارتر قرار گرفته است.
- ۲- اگر فرصت کافی در اختیار دارید حتماً تمامی تست‌ها را به طور کامل پاسخ دهید و از مطالعه‌ی پاسخ‌های تشریحی نیز غافل نشوید. ترجیحاً سؤالات را به ترتیب کتاب پاسخ دهید، زیرا تست‌های تألیفی باعث تسلط کامل شما بر کتاب درسی می‌شوند و آماده‌ی پاسخگویی به تست‌های کنکور خواهید شد.
- ۳- اگر زمان کمی در اختیار دارید، اولویت با تست‌های کنکور است. [البته اگر فرصت خیلی کمی دارید سؤالات کنکور سراسری را در بخش ترجمه و قواعد حتماً پاسخ دهید].
- ۴- یکی از مزایای کتابی که در اختیار دارید وجود تست‌های ترجمه به صورت درس به درس است. حتماً زدن تست‌های ترجمه‌ی هر درس به ویژه تست‌های کنکور آن را مدّ نظر قرار دهید.
- ۵- کتاب‌های دیگری که از درس عربی توسط نشر الگو به چاپ رسیده‌اند به شرح زیر می‌توانند یاری‌رسان شما باشند:
 - کتاب‌های عربی ۲ و عربی ۳ آموزش که در آن ضمن آموزش کامل قواعد، اعراب تک تک کلمات کتاب درسی مشخص شده است.
 - کتاب درک مطلب عربی کنکور که ضمن آموزش نحوه‌ی پاسخگویی به سؤالات درک مطلب، بیش از ۱۴۰ متن کنکوری و تألیفی در آن آمده است که برای تمرین و پاسخگویی به هر ۹ سؤال درک مطلب مناسب است.
 - کتاب جمع‌بندی عربی کنکور که ضمن مرور خلاصه‌ی دروس، بیش از ۵۰ آزمون تألیفی به صورت مبحثی و جامع کنکور در آن آورده شده است.
- ۶- لازم به تذکر است که حتماً نظرات دبیران ارزشمند شما درباره‌ی نحوه‌ی استفاده از کتاب (با توجه به شناخت بیش‌تر از شما) صائب است و بر تذکرات اینجانب اولویت دارد.

ارادتمند همیشگی
مصطفی خاکبازان

فهرست

● دوره‌ی قواعد عربی ۱ ۲

● عربی ۲

درس اول (معرفه و نکره).....	۱۶
درس دوم (اعراب فرعی- مثنی- جمع مذکر سالم- اسماء خمسه).....	۲۸
آزمون درس ۱ و ۲.....	۳۶
درس سوم (اعراب فرعی- جمع مؤنث سالم- غیرمنصرف) ...	۳۹
درس چهارم (اعراب محلی و تقدیری).....	۵۰
آزمون درس ۳ و ۴.....	۶۳
درس پنجم (وصف و اضافه).....	۶۶
درس ششم (مضارع مرفوع و منصوب).....	۸۱
آزمون درس ۵ و ۶.....	۹۴
درس هفتم (مضارع مجزوم).....	۹۷
درس هشتم (معلوم و مجهول).....	۱۱۳
آزمون درس ۷ و ۸.....	۱۲۸
درس نهم (افعال ناقصه).....	۱۳۱
درس دهم (حروف مشبیه- لای نفی جنس).....	۱۵۲
آزمون درس ۹ و ۱۰.....	۱۷۶

● عربی ۳

درس اول (اعلال مثال و اجوف).....	۱۸۰
درس دوم (اعلال ناقص).....	۱۹۶
آزمون درس ۱ و ۲.....	۲۱۹
درس سوم (مفعول مطلق و مفعول فیه).....	۲۲۲
درس چهارم (حال).....	۲۴۲
آزمون درس ۳ و ۴.....	۲۶۴
درس پنجم (تمییز).....	۲۶۷
درس ششم (استثناء).....	۲۸۸
درس هفتم (منادا).....	۳۱۳
آزمون درس ۵، ۶ و ۷.....	۳۳۹

● پاسخنامه تشریحی ۳۴۴

● ضمیمه «کنکورهای خارج از کشور»

پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۴۷۰
پاسخنامه کلیدی.....	۵۰۰

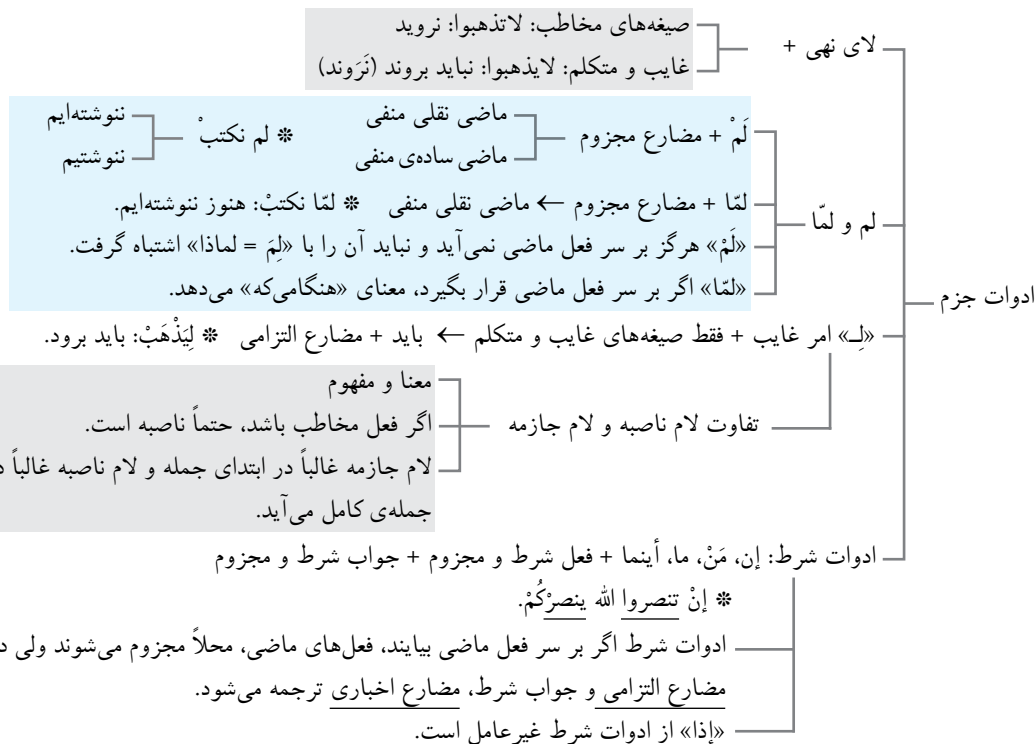
● ضمیمه «کنکورهای سراسری ۹۵»

پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۵۰۲
پاسخنامه تشریحی.....	۵۱۷

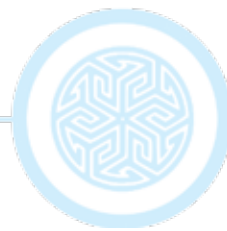
● ضمیمه «کنکورهای سراسری ۹۶»

پرسش‌های چهارگزینه‌ای.....	۵۲۷
پاسخنامه تشریحی.....	۵۴۶

درس هفتم (مضارع مجزوم)

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس هفتم

ترجمه

عَيْنِ الْاَصَحِّ وَالادَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلترجمة أو التعريب أو المفهوم للأسئلة رقم ۷۹۹ حَتَّى رقم ۸۵۲:

۷۹۹- ما هو الخطأ؟

- (۱) «لا يَشْرِكُ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا»: انسان برای عبادت پروردگارش احدی را شریک قرار نمی‌دهد.
- (۲) «التَّلاَمِيذُ لَمْ يَقْصُرُوا فِي أَدَاءِ وَاجِبِهِمْ»: دانش‌آموزان در انجام تکلیفشان کوتاهی نکردند.
- (۳) «لِنُسَاعِدَ مَظْلُومِي الْعَالَمِ»: باید به مظلومان عالم کمک کنیم.
- (۴) «أَمَرَ اللَّهُ الْمُسْلِمِينَ أَنْ يَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى»: خداوند به مسلمانان امر نمود که در نیکی و پرهیزگاری همکاری کنند.

۸۰۰- «باید به مظلومان جهان کمک کنیم.»:

- (۱) لِنُسَاعِدَ مَظْلُومِي الْعَالَمِ.
- (۲) لِنُسَاعِدَ مَظْلُومِي الْعَالَمِ.
- (۳) يَجِبُ أَنْ نُسَاعِدَ مَظْلُومِي الْعَالَمِ.
- (۴) لِنُسَاعِدَ مَظْلُومِي الْعَالَمِ.

۸۰۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) «لَيْتَ الْإِنْسَانُ يَعْرِفُ قِيَمَةَ الْوَقْتِ لِأَنَّهُ أَغْلَى شَيْءٍ فِي الْوُجُودِ»: شاید ارزش وقت را انسان بداند که آن گرانباترین چیزها در هستی است.
- (۲) «أَنَّ الْأَعْدَاءَ سَوْفَ يَنْحَنُونَ أَمَامَ صُمُودِ الشَّعْبِ الْفِلَسْطِينِيِّ»: دشمنان در مقابل پایداری ملت فلسطین سر تسلیم فرود خواهند آورد.
- (۳) «هُوَ يَسْعَى مِنْ أَجْلِ النِّجَاحِ فِي دَرْسِهِ»: او به‌خاطر موفقیت در درس‌ها باید تلاش کند.
- (۴) «نُنْظِرُ إِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ زُيِّنَتْ بُرْنَةُ الْكَوَاكِبِ»: آسمان را نظاره کن به چه وسیله آن را با ستاره‌ها آراسته‌اند.

۸۰۲- «قَالَتِ الْأَعْرَابُ: أَمَّا قُلٌّ لَمْ تُؤْمِنُوا، وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا.»:

- (۱) اعراب گفتند: ایمان بیاورید. بگو ایمان نمی‌آورید، بلکه بگویید: اسلام می‌آوریم.
- (۲) اعراب گفتند: ایمان آوریدیم. بگو ایمان نیاوریدیم، بلکه بگویید: اسلام آوردیم.
- (۳) اعراب گفتند: ایمان آوریدیم. بگو ایمان نخواهید آورد، بلکه بگویید: اسلام می‌آوریم.
- (۴) اعراب گفتند: ایمان می‌آوریم. بگو ایمان نمی‌آورید، بلکه بگویید: اسلام آوردیم.

۸۰۳- «معلمان ما باید درباره‌ی زبان عربی بیش‌تر با دانش‌آموزان سخن بگویند تا آنان به اهمیت این زبان پی ببرند.»:

- (۱) يجب على المعلمين التكلّم حول اللّغة العربيّة مع التلميذ بكثير لفهم اهمية هذه اللّغة.
- (۲) ليتكلم المعلمين حول اللّغة العربيّة مع تلاميذهم اكثر، ليعرفوا اهمية هذا اللّغة.
- (۳) معلّموننا يجب عليهم ان يتكلموا مع تلاميذهم باللّغة العربيّة كثيراً، حتى يفهم اهمية هذه اللّغة.
- (۴) يجب على معلمينا ان يتكلموا اكثر مع التلاميذ حول اللّغة العربيّة ليفهموا اهمية هذه اللّغة.

۸۰۴- «ليعلم الغزاة أننا صامدون و نَصَبُ الْحِجَارِ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ صَوْبٍ.»:

- (۱) غارت‌کنندگان متجاوز باید بدانند که همانا مقاومت می‌کنیم و در تمامی شرایط بر آن‌ها سنگ پرتاب می‌کنیم.
- (۲) مهاجمان اشغال‌گر باید بدانند که ما پایداریم و از هر سمتی بر آن‌ها سنگ می‌ریزیم.
- (۳) تا اشغال‌گران بدانند که ما مقاوم هستیم و از هر طرف بر آن‌ها سنگ می‌اندازیم.
- (۴) برای این‌که غارت‌کنندگان بدانند که ما پایدار هستیم و از هر جهتی بر رویشان سنگ می‌افکنیم.

۸۰۵- «هر کس کار خیر انجام دهد، از آن سود می‌برد.»:

- (۱) مَنْ عَمِلَ الْخَيْرَ انْتَفَعَ بِهِ.
- (۲) مَنْ يَعْمَلُ الْخَيْرَ يَنْتَفِعُ بِهِ.
- (۳) مَنْ يَعْمَلُ الْخَيْرَ يَنْتَفِعُ بِهِ.
- (۴) مَنْ يَعْمَلُ الْخَيْرَ يَنْتَفِعُ بِهِ.

۸۰۶- «هر نیکی و خیری که پیشاپیش برای خود بفرستید، آن را نزد خدا می‌یابید.»:

- (۱) مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ.
- (۲) مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ وَجَدْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ.
- (۳) مَا قَدَّمْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُونَهُ عِنْدَ اللَّهِ.
- (۴) مَا تَقَدَّمْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُونَهُ عِنْدَ اللَّهِ.

۸۰۷- «هر کس قبل از سخن گفتن اندیشه کند، از اشتباه در امان می ماند.»:

- (۱) مَنْ تَأَمَّلَ قَبْلَ الْكَلَامِ سَلِمَ مِنَ الْخَطَا.
- (۲) مَنْ يَتَأَمَّلُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمُ مِنَ الْخَطَا.
- (۳) مَنْ يَتَأَمَّلُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمُ مِنَ الْخَطَا.
- (۴) مَنْ تَأَمَّلَ قَبْلَ الْكَلَامِ سَلِمَ مِنَ الْخَطَا.

۸۰۸- «این دانش آموزان لحظه ای در انجام تکالیفشان کوتاهی نکردند.»:

- (۱) هَوْلَاءِ طُلَّابٍ لَمْ يَهْمِلُوا فِي آدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ لِحِظَةٍ.
- (۲) هَوْلَاءِ الطُّلَّابِ مَا أَهْمَلُوا فِي الْآدَاءِ وَاجِبَاتِهِمْ لِحِظَةٍ.
- (۳) هَوْلَاءِ الطُّلَّابَاتِ لَمْ يَهْمِلْنَ فِي آدَاءِ وَاجِبَاتِهِنَّ لِحِظَةٍ.
- (۴) هَوْلَاءِ طَالِبَاتٍ مَا أَهْمَلْنَ فِي آدَاءِ وَاجِبَاتِهِنَّ لِحِظَةٍ.

۸۰۹- «من يتأمل قبل الكلام يسلم من الخطأ». مفهوم العبارة هو:

- (۱) فُكِّرَ جَيِّداً قَبْلَ أَنْ تَتَحَدَّثَ لِتَحْفَظَ نَفْسَكَ مِنَ الْخَطَا.
- (۲) لَا تُثَقِّلْ شَيْئاً حَتَّى لَا يَعْرِفَ النَّاسُ خَطَاكَ.
- (۳) التَّكَلَّمَ عَنِ خَطَا الْآخَرِينَ لَيْسَ صَحِيحاً.
- (۴) إِنْ تَتَنَقَّلَ قَبْلَ السَّلَامِ لَا تَحْصُلَ عَلَى النَّجَاحِ.

۸۱۰- عَيِّنِ الْخَطَا:

- (۱) «صَبَّ الْمُسْلِمُونَ الْحِجَارَةَ عَلَى الْأَعْدَاءِ الَّذِينَ كَانُوا قَدْ دَخَلُوا الْمَدِينَةَ.»: مسلمانان بر دشمنانی که وارد شهر شده بودند، سنگ افکندند.
- (۲) «مُلِثَتْ مِنَ الْمَاءِ الْقَرْيَةُ الَّتِي كَانَتْ فِي الْمَرْعَةِ أَمْس.»: کوزه ای که در مزرعه بود، دیروز پر از آب شد.
- (۳) «فَدَّ عُلْقَتْ قِلَادَةً عَلَى عُنُقِ الْقِطَّةِ الَّتِي تَرَكُضُ فِي السَّاحَةِ.»: بر گردن گربه ای که در راهرو می دود، گردن بند آویزان کرده است.
- (۴) «هَدَمَ الطِّفْلُ الْيَوْمَ الْعُشَّ الَّذِي قَدْ تَرَكْتَهُ الْعَصْفُورَةَ.»: کودک، امروز لانه ای را که گنجشک آن را ترک کرده است، ویران کرد.

۸۱۱- «مؤمنان نباید کافران را سرپرست قرار دهند.»:

- (۱) لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ.
- (۲) لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ.
- (۳) لَا تَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ.
- (۴) لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ.

(سراسری - تجربی - ۹۴)

۸۱۲- عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (۱) قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ لِنَتَعْتَمِدَ الْقُدْرَةَ عَلَى الْعَقْلِ! قُدْرَتِ قَبْلَ مِنْ هَرِّ شَيْءٍ بِرِ عَقْلٍ تَكِيهِ دَارِد!
- (۲) نَعْلَمُ كَثِيراً مِنَ الْأَشْيَاءِ وَلَكِنَّا لَيْسَتْ فِي ذَاكِرَتِنَا! بَا إِيْنِ كِهْ خِيْلِي شَيْئاً رَا مِي دَانِيْم وَ لِيَكِنِ آن هَا رَا بِهْ يَادِ نَمِي آوَرِيْم!
- (۳) إِنْ الْأُسْرَةَ مُؤَثَّرَةً كَثِيراً فِي تَرْبِيَةِ أَبْنَائِهَا بِلَا شَكٍّ! بِدُونِ تَرْدِيدِ خَانَوَادِهَا تَأْثِيرِ فِرَاوَانِي دَر تَرْبِيَةِ فِرْزَنْدَانِشَانِ خَوَاهَنْدِ دَاشْت!
- (۴) كَيْفَ قُدْرَتِ أَنْ تَحْفَظَ الْوَرْدَةَ فِي غَضَاظَةٍ فِي هَذَا الْجَوِّ الْحَارِّ! دَرِ إِيْنِ هَوَايِ كَرْمِ چِگُونِهْ تَوَاسْتِي كَلِّ رَا تَاَزِهْ نِگِهْ دَارِي!

(سراسری - انسانی - ۹۴)

۸۱۳- عَيِّنِ الْخَطَا:

- (۱) إِنْ اسْتَشَرْتَ الْأَبْرَارَ فَلَنْ تَتَدَمَّ: اِگَر بَا نِيكَانِ مَشُورَتِ كَرْدِه بُوْدِي قَطْعاً بِشِيْمَانِ نَمِي شُدِي،
- (۲) وَ إِنْ دُقَّتْ حُلُو الْحَيَاةِ وَ مَرَّهَا فَلَنْ تَسْتَسْلِمَ أَمَامَ الْمَصَاعِبِ. : وَ اِگَر شِيْرِيْنِي زَنْدِگِي وَ تَلْخِيِ آن رَا بِچِشِي دَر مَقَابِلِ سَخْتِي هَا تَسْلِيْمِ نَخَوَاهِي شُد،
- (۳) لِأَنَّ الْمَصَاعِبَ كَالنَّارِ تَقْوَى إِرَادَتَكَ: زِيْرَا سَخْتِي هَا چُونِ آتَشِ اِرَادَهَاتِ رَا قُوِي مِي كَنْد،
- (۴) فَالْفُشْلُ لَيْسَ نِهَايَةَ الطَّرِيقِ بَلْ هُوَ جِسْرُ الْاِتِّصَارِ! پَسِ شَكْسَتِ پَايَانِ رَاهِ نِيَسْتِ بَلَكِهْ آن پِلِ پِيْرُوِي اِسْت!

(سراسری - هنر - ۹۴)

۸۱۴- «اگر ما فقط عيوب ديگران را بنگريم، از عيب هاي خود غافل مي شويم.» عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (۱) إِنْ نَنْظُرَ فِي عِيُوبِ الْآخَرِينَ فَقَطْ، نَغْفِلُ عَنْ عِيُوبِ أَنْفُسِنَا!
- (۲) إِذَا رَأَى عِيُوبَ الْآخَرِينَ فَقَطْ، سَنَغْفِلُ عَنْ عِيُوبِنَا نَفْسِنَا!
- (۳) إِذَا نَظَرْنَا فِي عَيْبِ غَيْرِنَا، غَفَلْنَا عَنْ عِيُوبِنَا نَفْسِنَا!
- (۴) إِنْ نَشَاهَدَ عِيُوبَ غَيْرِنَا فَقَطْ، نَنْسَى عَيْبَ أَنْفُسِنَا!

(سراسری - ریاضی - ۹۳)

۸۱۵- «من يتأمل قبل الكلام يسلم من الخطأ». عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) (لَمْ يَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ)
- (۲) سَخَنْدَانِ پَرُورْدِه پِيْر كِهِن بِيْنْدِيْشْدِ آنْگِه بْگُوِيْدِ سَخْن!
- (۳) إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ!
- (۴) سَخْنِ تَا نِيْرَسَنْدِ لَبِ بَسْتِه دَارِ گِهَرِ نَشْكِنِي تِيْشِه آهَسْتِه دَار!

(سراسری - انسانی - ۹۳)

۸۱۶- «من طمع بالكثير لم يحصل عل القليل!» عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) ز طَمْعِ اسْتِ كُوتِه زَبَانِ مَرْدِ آز
- (۲) دَلِ مَرْدِ طَامَعِ بُوْدِ پَرُورِ زِ دَرْدِ
- (۳) چُو خِرَسَنْدِ بَاشِي تَنِ آسَانِ شُوِي
- (۴) حَرَصِ تَوَسْتِ اِيْنَكِه هَمِه چِيْزِ تُو رَا نَايَابِ اسْتِ
- (۵) چُو شَدِ طَمْعِ كُوتِه زَبَانِ شَدِ دِرَا ز!
- (۶) بِهْ گَرْدِ طَمْعِ تَا تَوَانِي مِگَرْد!
- (۷) چُو آزِ آوَرِي زَانِ هِرَاسَانِ شُوِي!
- (۸) آزِ كَمِ كُنِ كِه نَرِخِ هَمِه اِرْزَانِ گَرْد!

(سراسری - ریاضی - ۹۲)

۸۱۷- «العالم يقوم بالعمل و لن يستطيع أحد أن يفِرَّ من هذه السُنَّةِ الإلهية، أنت أيضاً إن تدرَكها تفز!»:

- (۱) دُنْيَا بَا كَارِ وَ فِعَالِيَّتِ اِدَارِه مِي شُود، وَ هِيْچِ كَسِّ اَزِ اِيْنِ سُنَّتِ خُدَايِي فِرَارِ نَخَوَاهِدِ كَرْد، تُو نِيْزِ چِنَانِچِهْ اِيْنِ رَا دَرَكِ كِنِي پِيْرُوِي مِي شُوِي!
- (۲) عَالَمِ بِرِ كَارِ بَرِيَاَسْت، وَ هِيْچِ كَسِّ نَخَوَاهِدِ تَوَاسْتِ اَزِ اِيْنِ سُنَّتِ اِلَهِي رِهَايِي يَابَد، تُو نِيْزِ اِگَرِ اِيْنِ رَا دَرَكِ كِنِي رَسْتْگَارِ مِي شُوِي!
- (۳) هَسْتِي قَائِمِ بِرِ كَارِ اسْتِ وَ اَحْدِي تَنَوَاسْتِه اسْتِ اَزِ اِيْنِ قَانُونِ اِلَهِي نِجَاتِ يَابَد، وَ تُو نِيْزِ اِگَرِ دَرَكِشِ كَرْدِي پِيْرُوِي خَوَاهِي شُد!
- (۴) جِهَانِ بِرِ پَايِهِي كَارِ اسْتَوَارِ اسْتِ، اَحْدِي نَمِي تَوَانَدِ اَزِ اِيْنِ رِهَايِي يَابَد، اَلْبَتِهْ اِگَرِ تُو اِيْنِ رَا بِفَهْمِي رَسْتْگَارِ خَوَاهِي شُد!

۸۱۸- «مَنْ جَدَّ وَجَد!» عَيْنُ الْخَطَا فِي الْمَفْهُوم:

(سراسری - تجربی - ۹۱)

- (۱) مَنْ يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ!
- (۲) تا شب نروی روز به منزل نرسی!
- (۳) مَنْ طَلَبَ الْعُلَى سَهَرَ اللَّيَالِي!
- (۴) نیابد مراد آن‌که جوینده نیست!

۸۱۹- «لِنَحَارِبِ الْأَفْكَارَ السَّيِّئَةَ وَ الْمَزْعُجَةَ دَائِمًا حَتَّى تَبْتَسِمَ لَنَا الْحَيَاةُ!»:

(سراسری - انسانی - ۹۱)

- (۱) باید با افکار بد و ناراحت‌کننده پیوسته بجنگیم تا زندگی به ما لبخند بزند!
- (۲) همیشه افکار منفی و ناامید کننده با ما می‌جنگند تا نتوانیم به زندگی لبخند بخدمیم!
- (۳) برای جنگیدن دائمی با افکار منفی و ناامید کننده می‌کوشیم و زندگی به ما لبخند می‌زند!
- (۴) برای این‌که زندگی به ما لبخند بزند باید دائم افکار منفی و ناراحت کننده را از خود دور کنیم!

۸۲۰- «این معجزه‌ی قرآن است که تا روز قیامت در هر زمان و برای هر اُمّتی جدید و تازه است!» عَيْنُ الصَّحِيح:

(سراسری - هنر - ۹۱)

- (۱) هذه معجزة قرآنية أنَّ القرآن إلى اليوم القيامة حديث في كلِّ زمان و طرئ لكلِّ قوم!
- (۲) هذه معجزة قرآنية كأنَّ هو حتَّى القيامة حديث و طرئ لكلِّ زمن و لكلِّ قوم!
- (۳) هذه معجزة القرآن أنَّه في كلِّ زمان و لكلِّ أُمَّةٍ جديد و غَضَّ إلى يوم القيامة!
- (۴) هذه المعجزة للقرآن كأنَّه جديد لكلِّ زمن و هو غَضَّ لكلِّ أُمَّةٍ حتَّى القيامة!

۸۲۱- «مَنْ يَعْمَلُ لِغَيْرِ اللَّهِ، يَرِثْهُ اللَّهُ أُمُورَهُ إِلَى مَنْ عَمِلَ لَهُ!»:

(سراسری - ریاضی - ۹۰)

- (۱) هر کس برای غیر خدا کار کند، خداوند امور او را به همان کسی که برای او کار کرده بر می‌گرداند!
- (۲) کسانی که برای غیر خدا کاری انجام دهند، خداوند امورشان را به همان‌ها واگذار می‌کند!
- (۳) اگر کسی کاری برای غیر خدا انجام دهد، خداوند هم کار وی را به عهده‌ی او می‌گذارد!
- (۴) آن‌کس که برای غیر خدا کار کند، نتیجه‌ی کارش را نیز به او واگذار می‌کند!

۸۲۲- عَيْنُ الْخَطَا:

(سراسری - تجربی - ۹۰)

- (۱) مَنْ تَرَكَ الْحَسَدَ زَادَتْ مَحَبَّتُهُ عِنْدَ النَّاسِ! هر کس حسادت را ترک کند محبتش در میان مردم افزون می‌شود!
- (۲) مَنْ لَا يَبْصُرُ عَيْبَ أَعْمَالِهِ يَشْتَغَلُ بِعَيْبِ غَيْرِهِ! کسی که نقص اعمال خود را نمی‌بیند به عیب دیگران مشغول می‌شود!
- (۳) مَنْ يَنْسَى خَطِيئَتَهُ يَعْذِّبُ الْعَيْبَ النَّاسِ عَظِيمًا! کسی که خطای خود را فراموش کند خطاهای دیگران برایش بزرگ می‌شود!
- (۴) مَنْ تَفَكَّرَ فِي الْأُمُورِ فَيَصْبِحُ ذَا شَأْنٍ عَظِيمٍ عِنْدَ النَّاسِ! هر کس در کارها بیندیشد، در میان مردم دارای جایگاه والایی می‌شود!

۸۲۳- عَيْنُ الصَّحِيح:

(سراسری - زبان - ۹۰)

- (۱) پزشک معالج خانواده‌ی ما سال پنجم را در خارج از کشور گذرانده است! قد قَضَى طَبِيبٌ أُسْرَتَنَا الْمَعَالِجَ السَّنَةَ الْخَامِسَةَ خَارِجَ الْبِلَدِ!
- (۲) مطالب این فصل کتاب مستلزم آنست که برای فهمیدن آن‌ها شب‌زنده‌داری شود! تَسْتَلْزِمُ مَوَاضِيعَ الْفَصْلِ مِنْ هَذَا الْكِتَابِ أَنْ تَسْهَرَ اللَّيَالِي لِفَهْمِهَا!
- (۳) مطالعات دانشمندان در زمینه‌ی پیدایش هستی به نتیجه‌ی دقیقی نرسیده است! لَمْ يَتَوَصَّلِ الدَّرَاسَاتُ الْعُلَمَاءُ فِي مَجَالِ نَشْأَةِ الْكَوْنِ إِلَى نَتِيجَةِ مَقْبُولَةٍ!
- (۴) اشعار جدید این شاعر پیچیدگی‌های بسیاری دارد که جز با تأمل بسیار روشن نمی‌شود! لِأَشْعَارِ هَذَا الشَّاعِرِ الْجَدِيدِ مَعْقَدَاتٌ مُتَعَدِّدَةٌ لَا يَفْهَمُ إِلَّا بِتَأَمُّلٍ كَثِيرٍ!

۸۲۴- «مَنْ يَطْعُ اللَّهَ فِي جَمِيعِ الْأَحْوَالِ، يَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ دُنْيَاهُ أَيْضًا!»:

(سراسری - تجربی - ۸۹)

- (۱) هر کس خدا را در هر حال مطیع باشد خدا نیز کارهای او را در دنیایش سامان می‌دهد!
- (۲) آن کس که در همه‌ی حالات مطیع خدا باشد، قطعاً در دنیا کارش را اصلاح می‌کند!
- (۳) کسی که در هر حالی خدا را اطاعت کند، خداوند کارهای او را در دنیا اصلاح می‌کند!
- (۴) هر که در همه‌ی احوال از خدا اطاعت کند، خدا هم کار دنیای او را سامان می‌دهد!

۸۲۵- «يَجِبُ أَنْ نَنْظُرَ فِي عَيُوبِ أَنْفُسِنَا حَتَّى نَغْفَلَ عَنْ عَيُوبِ الْآخَرِينَ، لِأَنَّ مَنْ يَنْظُرُ فِي عَيُوبِ النَّاسِ يَنْسَ عَيُوبَ نَفْسِهِ!»:

(سراسری - تجربی - ۸۹)

- (۱) فقط باید عیوب خود را ببینیم زیرا اگر به عیوب مردم نگاه کنیم قطعاً عیب‌های خود را فراموش می‌کنیم!
- (۲) نگرستن در عیوب خود غفلت از عیب‌های دیگران است، زیرا کسی که عیوب مردم را نگاه می‌کند خود را فراموش کرده است!
- (۳) باید در عیب‌های خود بنگریم تا از عیب‌های دیگران غافل شویم، زیرا هر کس در عیب‌های مردم بنگرد عیب‌های خود را فراموش می‌کند!
- (۴) لازم است در عیب‌های خود بنگریم تا این‌که از عیب‌های دیگران غافل شویم، زیرا نگاه کردن در عیب‌های مردم فراموش کردن عیب خود است!

(سراسری - زبان - ۸۹)

۸۲۶- عَنِ الْخَطَا:

- ۱) «أُتْرِكَ الْكِسْلُ الْيَوْمَ لَكِي تَتَقَدَّمَ غَدًا!»: اگر تنبلی امروز را ترک کردی فردا پیشرفت می‌کنی!
- ۲) «لا تعجل في أن تحصى عيوب الناس، أيها الفتى!»: ای جوان، در شمردن عیب‌های مردم عجله مکن!
- ۳) «اصبر على مرارة الحق لتذوق حلاوة عاقبته!»: بر دشواری حق صبر کن تا شیرینی عاقبت آن را بجشی!
- ۴) «لا حجاب أظلم من جهل الإنسان ربّه!»: هیچ حجابی تاریک‌تر از جهل انسان نسبت به خدای خود نیست!

(سراسری - هنر - ۸۹)

۸۲۷- «إِنَّ الْمُتَّقِيَّ هُوَ الَّذِي إِذَا نَزَلَ الْبَلَاءُ عَلَيْهِ اعْتَبَرَهُ رَخَاءً!»:

- ۱) هرگاه سختی و رنجی بر انسان پرهیزگار وارد شد با آن چون راحتی برخورد می‌کند!
- ۲) این متقی است که آمدن بلا در نظرش همچون فرود آمدن آسایش و راحتی است!
- ۳) بی‌شک کسی که مصیبت و بلا را چون آسایش پندارد پرهیزگار و متقی است!
- ۴) باتقوا کسی است که هرگاه مصیبت بر او نازل شود آن را آسودگی به‌شمار آورد!

(سراسری - زبان - ۸۸)

۸۲۸- «لا تتركوا شيئاً من أمر دينكم لإصلاح دنياكم، فإن الله يفتح عليكم ما هو أضرّ منه!»:

- ۱) نباید دین را به‌خاطر اصلاح دنیا خود ترک کرد، زیرا باب آن‌چه که از آن ضریخش‌تر است بر شما باز می‌شود!
- ۲) آن‌چه از امور دینی است برای اصلاح دنیاتان نباید رها شود، زیرا خداوند چیزی را بر شما می‌گشاید که از آن زیانبارتر است!
- ۳) چیزی از امر دینتان را به‌خاطر اصلاح دنیا خود ترک نکنید، که خدا آن‌چه را که ضررش از آن بیش‌تر است بر شما می‌گشاید!
- ۴) امری از امور دینتان را به‌خاطر امور دنیا رها نکنید، زیرا چیزهایی به شما روی می‌آورند که زبان آن‌ها بیش‌تر است!

(سراسری - زبان - ۸۸)

۸۲۹- «كسانی که دیگران را در همه‌ی سختی‌ها کمک می‌کنند، نعمت و رحمت خداوند به‌سوی آنان روانه خواهد شد!»:

- ۱) من يساعدوا الآخرين في كلّ شئ، تندفع نعمة و رحمة الله عليهم!
- ۲) من ساعدوا لغيرهم في كلّ المشاكل، اندفعت إلیهم نعمة و رحمة الله!
- ۳) اللّاتی تساعدن غیرهنّ فی كلّ المشاكل سیندفع نعمة و رحمة الله إلیهم!
- ۴) الّذین یساعدون الآخرين فی كلّ الشدائد ستندفع إلیهم نعمة الله و رحمته!

(سراسری - ریاضی - ۸۷)

۸۳۰- «ما برای رسیدن به اهداف خود باید تلاش دانشمندان بزرگ را مورد توجه قرار دهیم!»: عَنِ الْخَطَا:

- ۱) للحصول على أهدافنا علينا أن نهتمّ بجهد العلماء الكبار!
- ۲) لنجعل جهد العلماء الكبار نصب أعیننا للوصول إلى أهدافنا!
- ۳) یلزم علينا بالاهتمام بأهدافنا للوصول إلى اجتهاد العلماء العظام!
- ۴) للتوصل إلى أهدافنا یجب علينا أن نجعل اجتهاد العلماء العظام نصب أعیننا!

(سراسری - انسانی - ۸۷)

۸۳۱- عَنِ الصَّحِيح:

- ۱) «احذر أن تضیع حقّ الیتیم!»: از پایمال کردن حقّ یتیم حذر کن!
- ۲) «أنفقوا من مالکم و لو کان قليلاً!»: مالتان را اگر چه کم باشد انفاق کنید!
- ۳) «إن قلب المؤمن في الجنان و جسمه في الدنیا!»: قلب مؤمن در بهشت خواهد بود و بی‌شک بدن او در دنیا!
- ۴) «إن لم یُنَجَّ المرء من الشیطان، فاجتنب منه!»: اگر انسان نتواند از شیطان نجات یابد، از او دور شو!

(سراسری - هنر - ۸۷)

۸۳۲- «هر کس بکوشد برای خود می‌کوشد، چه خداوند از کوشش او بی‌نیاز است!»: عَنِ الْخَطَا: مَن...

- ۱) تجتهد فلنفسها تجتهد فإن الله مستغن عن اجتهادها!
- ۲) سعی فلنفسه سعی فإن الله مستغن عن سعيه!
- ۳) سعت فلنفسه يسعى لأن الله غني عن سعيها!
- ۴) جهد فلنفسه جهد، لأن الله غني عن جهده!

(سراسری - زبان - ۸۶)

۸۳۳- «غزاة لئن قتلوا وردنا / فلن يقتلوا الحلم في الياسمين!»: المقصود من البيت:

- ۱) بالهذم و التّخريب لا يقدر العدو أن يغصب مدنا و حدائقنا!
- ۲) الأمّهات بموت أزواجهن لا يتعبن و لا يتركن الصبر و الاستقامة!
- ۳) إن قام العدو بقتل أعزائنا فلن يقدر على إدخال حالة الأمن و السّلام في قلوب شعبنا!
- ۴) بقتل شبابنا و أطفالنا لا يستطيع العدو أن يسيطر علينا و يخرج الأمل من قلوب جيلنا!

(سراسری - هنر - ۸۶)

۸۳۴- «زبان عربی کلید گنج فرهنگ اسلامی است، هر کس آن را یاد بگیرد، می‌یابدش!»: اللّغة العربيّة ...

- ۱) هو المفتاح لكثرة ثقافة الإسلامی كلّ من علّمه یجدها!
- ۲) هی مفتاح لكثرة الثقافة الإسلاميّة من يتعلّمه یجدها!
- ۳) مفتاح الكثرة لثقافة الإسلامی من علمها وجدها!
- ۴) مفتاح كنز الثقافة الإسلاميّة من تعلّمها وجدها!

۸۳۵- عَيْنِ الصَّحِيح:

(سراسری - ریاضی - ۸۵)

- ۱) «إِنْ كُنْتُمْ فِي صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ يَهْدِكُمُ اللَّهُ فِي حَيَاتِكُمْ!»: اگر به راه مستقیم بودید خداوند در زندگی شما را هدایت می‌کند!
- ۲) «شاهدتك ضاحكاً أُمس و قد كان وجهك مستبشراً!»: دیروز تو را خندان دیدم در حالی که چهره‌ات شاد و خوشحال بود!
- ۳) «الله غني لا يفتقر و هو صاحب الجود!»: خداوند آن بی‌نیازی است که نیازمند نمی‌گردد و او دارای بخشش بوده است!
- ۴) «كن صادقاً و لا تخلف وعدك فتتخلص من الخطايا!»: در وعده‌ات صادق باش در نتیجه از خطاها رهایی خواهی یافت!

۸۳۶- «کودکان در فلسطین از هر طرف بر غاصبان سنگ پرتاب می‌کنند!»:

(سراسری - ریاضی - ۸۳)

- ۱) كان المسلمون الفلسطينيون يصبون الحجر من كل أطراف على الغاصبين!
- ۲) الحجارة تُصَب من الأطفال على الأعداء في فلسطين من كل جهة!
- ۳) الأولاد في أرض فلسطين يصب الأحجار من كل جانب على الغاصبين!
- ۴) إِنَّ الأطفال في فلسطين يرمون الحجر على الغاصبين من كل صوب!

۸۳۷- «هر کس با حقیقت زندگی آشنا گردد، عمر خود را در دنیا تباه نمی‌سازد!»:

(سراسری - تجربی - ۸۳)

- ۱) لن يضيع العمر في دنياه، من عرف الحقيقة الحياة!
- ۲) من عرف حقيقة حياته، لم يضيع العمر في الدنيا!
- ۳) من تعرّف على حقيقة الحياة، لا يضيع عمره في الدنيا!
- ۴) لا يضيع عمره في الدنيا، من تعرف على الحقيقة في الحياة!

۸۳۸- «مَنْ طَلَبَ الْعُلَى سَهَرَ اللَّيَالِي!» مفهوم العبارة:

(سراسری - هنر - ۸۳)

- ۱) للحصول على العلو يجب الكدّ والعناء في الليل فقط!
- ۲) اكتساب الدرجات العالية إنّما هو بقدر الكدّ!
- ۳) ثمره السهر في الليل اكتساب الدرجات في الآخرة!
- ۴) لا يمكن الوصول إلى العزّة إلّا بالابتعاد عن النوم!

۸۳۹- عَيْنِ الْخَطَأ:

- ۱) زیباترین حیوانات از نظر من آهوئی است که در یکی از جزایر استوایی زندگی می‌کند! أجمل الحيوانات في رأيي طيبي يعيش في إحدى الجزر الاستوائية!
- ۲) این دانش‌آموزان در خواندن درس‌های سخت خود کوتاهی نخواهند کرد! هؤلاء التلميذات لن يهملن في قراءة دروسهن الصعبة!
- ۳) تو باید زبان عربی را یادگیری تا بتوانی با آن صحبت کنی! عليك أن تتعلمي اللغة العربية لتقدي أن تتكلمي بها!
- ۴) اگر دانش‌آموزان به کتابخانه بروند کتاب‌های ارزشمندی می‌یابند! إن التلاميذ يذهبوا إلى المكتبة يجدوا كتباً قيّمة!

۸۴۰- «هؤلاء التلاميذ لم يقصروا في مطالعة الدروس و أداء واجباتهم المدرسية ابداً!»:

- ۱) این دانش‌آموزان هرگز در مطالعه‌ی درس‌ها و انجام تکالیف مدرسه‌ای‌شان کوتاهی نکرده‌اند!
 - ۲) اینان دانش‌آموزانی هستند که در خواندن درس‌ها و انجام تکلیف مدرسه‌ای‌شان کوتاهی نکرده‌اند!
 - ۳) این دانش‌آموزان هیچ‌گاه در مطالعه‌ی درس‌هایشان و انجام تکلیف مدرسه‌ای‌شان کوتاهی نمی‌کنند!
 - ۴) اینان دانش‌آموزانی هستند که در خواندن درس‌ها و انجام تکالیفشان در مدرسه کوتاهی نمی‌کنند!
- ۸۴۱- عَيْنِ مَا لَا يَنَاسِبُ مَفْهُومَ الْبَيْت: «فسيري على الموت لا تنحني / فأنت الصمود الذي لا يلين»

- ۱) مرد آن است که در کشاکش دهر / سنگ زیرین آسیا باشد
- ۲) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان، غم مخور
- ۳) عدو را به الطاف گردن ببند / که نتوان بریدن به تیغ این کمند
- ۴) به دریا در، منافع، بی‌شمار است / اگر خواهی سلامت، بر کنار است

۸۴۲- «اگر امروز بذره‌ای ایمان را در دل‌ها بکارید، فردا تلاش و پایداری را درو می‌کنید!»:

- ۱) إذا غرستَ بذور الإيمان يوماً في القلوب حصّدتهم السعي والمثابة غداً!
- ۲) إذا تُغرسوا يوماً بذور الإيمان في الافئدة تحصدوا السعي والمثابة غداً!
- ۳) إن تُغرسوا بذر الإيمان اليوم في قلوبكم تحصدوا الاجتهاد والمثابة غداً!
- ۴) إن غرستم اليوم بذور الإيمان في القلوب حصّدتهم الاجتهاد والمثابة غداً!

۸۴۳- «من يُرد أن ينجح في حياته فليحاول أن يستفيد من أوقاته جيّداً!»:

- ۱) هر کسی که موفقیت در زندگی را بخواهد باید تلاشش این باشد که از زمان خود به خوبی بهره‌برد!
- ۲) کسی که می‌خواهد در زندگی خود موفق شود پس باید برای بهره‌مندی خوب از اوقاتش، تلاش کند!
- ۳) هر کس بخواهد در زندگی خود موفق شود پس باید تلاش کند که از اوقات خود به خوبی استفاده کند!
- ۴) هر که خواست در زندگی خود پیروز شود پس باید بکوشد که از وقتش به‌خوبی بهره‌مند شود!

۸۴۴- «جوان تلاشگری که در آغاز کار، پیشرفتش اندک است از موفقیت در کار ناامید نمی‌شود!»:

- ۱) لا ييأس من النجاح في العمل شاب مجتهد تقدّمه قليل في بداية الأمر!
- ۲) لا يقنط من النجاح الفتى الساعي الذي يتقدّم في البداية العمل قليلاً!
- ۳) لا نجاح للفتى الذي ييأس من تقدّم قليل في بدء أمره!
- ۴) لا ينجح في امر شاب مجتهد ييأس في بداية العمل دون تقدّم!

۸۴۵- «كُنّا نطلب من القدس أن لا تيأس بل تسير إلى الفجر و تثور على الظالمين حتّى تفوز!»: از قدس ...

- ۱) می‌خواهیم که ناامید نشود، بلکه به‌سوی سپیده حرکت کند و علیه ظالمان قیام کند و پیروز شود!
- ۲) می‌خواستیم که ناامید نشود و ناامیدی در او نفوذ نکند و به‌سوی طلوع فجر حرکت کند و قیام کند تا موفق شود!
- ۳) می‌خواستیم که ناامید نشود، بلکه به‌سوی روشنائی حرکت کند و علیه ستمگران قیام کند تا پیروز شود!
- ۴) می‌خواهیم که از حرکت به‌سوی روشنائی و قیام علیه ستمگران مأیوس نشود تا پیروز شویم!

۸۴۶- «إنّ قَاوَمَ الفلّسطينيّونَ مقابل الغزاة يقدروا أن يسترجعوا أراضيّهم!»:

- ۱) اگر فلسطینیان در برابر اشغالگر مقاومت کنند، خواهند توانست که سرزمین خود را باز پس گیرند!
- ۲) چنان‌چه فلسطینی‌ها در برابر متجاوزان ستمگر ایستادگی کنند، خواهند توانست که سرزمین‌های خود را باز پس گیرند!
- ۳) اگر فلسطینی‌ها در برابر متجاوزان ایستادگی کنند، می‌توانند سرزمین‌هایشان را باز پس گیرند!
- ۴) چنان‌چه مردم فلسطین در مقابل اشغالگران مقاومت کنند، می‌توانند سرزمین خود را باز پس گیرند!

۸۴۷- ما هو المفهوم الصّحیح لِـ « غَزَاة لئن قَتَلُوا وَرَدْنَا / فَلَن يَقتُلُوا الحُلَم فی الیاسمین؟ »

- ۱) لا يستطيع العدو أن يهدم وطننا بغضب المدن و قتل مقاتلينا!
- ۲) طغاة، إن يهدموا حدائق الیاسمین، تنبت وروود جديدة للمرة الأخری!
- ۳) ألا بالصبر تبلغ ما تريد / و بالتقوى يلين لك الحديد!
- ۴) لا يمكن للأعداء إخراج الأمل من قلوب شعبنا بقتل شباننا!

۸۴۸- «من طلب العُلّی تحمّل تعب تعلّم علوم عصره!»

- ۱) چه کسی با تحمّل کردن سختی دانش‌های روزگار خویش، برتری می‌خواهد!
- ۲) کسی که بلندی مقام را طلب کرد تحمل آموختن دانش‌های عصر خود را داشت!
- ۳) آن‌که برتری را می‌خواهد سختی تحمل می‌کند، زحمت می‌کشد و علوم روزگارش را فرا می‌گیرد!
- ۴) هر کس بزرگی را بخواهد رنج فراگیری دانش‌های عصر خویش را تحمّل می‌کند!

۸۴۹- عین الأقرب من مفهوم هذه الآية: « و ما تُقدّموا لأنفسکم تجدوه عند الله »

- ۱) «مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ»
- ۲) «و الله يَرْزُقُ من يشاءُ بغير حساب»
- ۳) حاسبوا أنفسكم قبل أن تُحاسِبوا!
- ۴) «الم تَعْلَمُ أَنَّ الله على كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

۸۵۰- «ما باید در کلاس به درس‌ها خوب گوش کنیم تا بتوانیم جمله را ترجمه کنیم.»:

- ۱) علينا في الصف الاستماع الى الدروس جيداً، حتى نستطيع من ترجمة الجملات بأنفسنا.
- ۲) لِنستمع الى الدروس جيداً في الصف حتى نكون قادرين على ترجمة العبارات بنفسنا.
- ۳) يجب علينا في الصف أن نستمع إلى الدروس جيداً حتى نستطيع أن نترجم الجمل.
- ۴) نحن في الصف نسمع الدروس جيداً، حتّى نتمكن من ترجمة الجمل.

۸۵۱- عَيْن الصّحیح فیما أُشیر الیه بخط للفراغ: «فليعبدوا رَبَّ هذا البيت» «پس صاحب این خانه را»

- ۱) برای این‌که عبادت کنید.
- ۲) باید عبادت کنند.
- ۳) عبادت می‌کنید.
- ۴) باید عبادت کنید.

۸۵۲- «قرآن تأکید می‌کند که این جهان قوانین و سنت‌هایی دارد که تغییر نمی‌کند.»:

- ۱) يؤكّد القرآن أنّ العالم قوانین و سنن لا تغییر لها.
- ۲) القرآن يؤكّد أنّ العالم عنده قوانین و سنن بدون تغییر.
- ۳) إنّ القرآن يؤكّد أنّ لهذا العالم قوانین و سنن لا تتغير.
- ۴) تأکید القرآن على القوانين و السنن التي لا تتغير لهذا العالم.

قواعد

۸۵۳- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِيهَا يَلِي:

- (۱) لَمْ تَذْهَبَا: مضارعٌ مجزومٌ بحذفِ التَّوْنِ
(۳) لَا تَذْهَبِي: مضارعٌ مجزومٌ بإعرابِ فرعى

۸۵۴- ما هو المناسبُ للفراغينِ؟ «الكَسْلَانُ لَمْ وَ لَنْ فِي الْحَيَاةِ.»

- (۱) يَنْجَحَا - يَنْجَحُ (۲) يَنْجَحُ - يَنْجَحُ (۳) يَنْجَحُ - يَنْجَحُ (۴) يَنْجَحَا - يَنْجَحَانِ

۸۵۵- عَيِّنِ الصَّحِيحَ لِلْفَرَاغِ: «..... الْإِنْسَانُ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا.»

- (۱) لَا تُشْرِكُ (۲) لَا يَشْرِكُ (۳) لَا أُشْرِكُ (۴) لَنْ يَشْرِكُ

۸۵۶- عَيِّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي جَاءَ فِيهَا مِنْ أَدَوَاتِ الشَّرْطِ:

- (۱) وَاهْجِرِ التَّوْمَ وَ حَصِّلْهُ فَمَنْ / يَعْرِفِ الْمَطْلُوبَ يَحْقِرْ مَا بَدَلُ
(۳) أَطْلُبِ الْعِلْمَ وَ لَا تَكْسِلْ فَمَا / أَبْعَدِ الْخَيْرَ عَلَى أَهْلِ الْكَسْلِ
(۴) أَيْنَ نَمْرُودُ وَ كُنْعَانُ وَ مَنْ / مَلِكِ الْأَرْضِ وَ وَلِي وَ غَزَلُ

۸۵۷- كَمْ خَطَأً يَوْجَدُ فِي الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ؟ «مَنْ حَفَرَ بئرًا لِأَخِيهِ وَقَعَ فِيهَا.»

- (۱) وَاحِدٌ (۲) اثْنَانِ (۳) ثَلَاثَةٌ (۴) أَرْبَعَةٌ

۸۵۸- عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِيهَا يَلِي:

- (۱) يَخْبِسُ: مَرْفُوعٌ بِثُبُوتِ التَّوْنِ (۲) يَذْهَبُونَ: مَرْفُوعٌ بِالْوَاوِ
(۳) تَخْرُجُنَ: مَرْفُوعٌ بِثُبُوتِ التَّوْنِ (۴) لَمْ تَجْلِسُوا: مَجْزُومٌ بِحَذْفِ النُّونِ

۸۵۹- عَيِّنِ الْجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ:

- (۱) مَا تُتَّفَقُوا مِنْ شَيْءٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ.
(۳) مَنْ يَتَأَمَّلْ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَا.
(۲) إِنَّ تَتَّصِرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ.
(۴) مَنْ دَرَسَ جَيِّدًا نَجَحَ.

۸۶۰- ما هو المضارع المجزوم لـ «جَاهَدَ» لِلْمَخَاطَبَةِ؟

- (۱) لَا تُجَاهِدِي (۲) لَمْ تَجَاهَدْتَ (۳) لَمَّا تُجَاهِدُ (۴) لَتُجَاهِدَنَّ

۸۶۱- عَيِّنِ الْخَطَأَ عَنِ الْأَفْعَالِ الَّتِي أُشِيرَ إِلَيْهَا بِخَطٍّ:

- (۱) فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ: مَنْصُوبٌ بِحَذْفِ التَّوْنِ
(۳) مَنْ دَرَسَ، نَجَحَ: مَجْزُومٌ مُحَلًّا
(۲) لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ: مَجْزُومٌ بِحَذْفِ التَّوْنِ بِالْإِعْرَابِ الْفَرَعِيِّ
(۴) لَا يَصْبِرُ عَلَى مَرَارَةِ الْحَقِّ إِلَّا أَحْمَدُ: مَرْفُوعٌ بِالْإِعْرَابِ الْأَصْلِيِّ

۸۶۲- ما هو المناسبُ لِلْفَرَاغِ؟ «الطُّلَّابُ يَهْمِلُوا فِي أَدَاءِ وَاجِبِهِمْ أَمْسٍ.»

- (۱) لَنْ (۲) لَا (۳) لَمْ (۴) أَنْ

۸۶۳- عَيِّنِ الصَّحِيحَ عَنِ إِعْرَابِ الْأَفْعَالِ الْمُضَارِعَةِ فِي الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ: «يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُتَّقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ.»

- (۱) يَقُولُ: مُضَارِعٌ مَرْفُوعٌ بِالْوَاوِ
(۳) تُتَّقُوا: مُضَارِعٌ مَنْصُوبٌ بِالْإِعْرَابِ الْفَرَعِيِّ
(۲) تَنَالُوا: مُضَارِعٌ مَجْزُومٌ بِحَذْفِ التَّوْنِ
(۴) تُحِبُّونَ: مُضَارِعٌ مَرْفُوعٌ بِالْوَاوِ

۸۶۴- اكْمَلِ الْفَرَاغَ: «..... تَفْعَلُ فِي السِّرِّ يَعْلَمُهُ اللَّهُ»

- (۱) مَا (۲) مَنْ (۳) إِنَّ (۴) لَنْ

۸۶۵- عَيِّنِ إِعْرَابَ الْفِعْلِ الْمُضَارِعِ وَ عَلَامَتَهُ فِي تَعْرِيبِ الْعِبَارَةِ التَّالِيَةِ: «خُذْ رَا دَر مَوْرِدِ قُرْآنِ، نَبَايِدِ دِيْگَرِي دَر عَمَلِ بَه آن بِر شَمَا پِيشِي بِگِيرِد!»

- (۱) مُضَارِعٌ مَرْفُوعٌ، حَذْفُ نُونٍ (۲) مُضَارِعٌ مَنْصُوبٌ، بِالْفَتْحَةِ
(۳) مُضَارِعٌ مَجْزُومٌ، بِالسَّكُونِ (۴) مُضَارِعٌ مَنْصُوبٌ، حَذْفُ نُونٍ

۸۶۶- عَيِّنِ «مَا الْحَرْفِيَّةَ»:

- (۱) مَا تَفْعَلُ مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ؟ (۲) مَا ذَهَبَ أَحَدٌ لِمُسَاعَدَتِهِ.
(۳) مَا اسْمُ أَخِيكَ؟ (۴) فَوْقَ مَا وَقَعَ.

۸۶۷- عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (۱) إِنْ نَوَاصِلُ الْجِهَادِ نَحَقُّ النَّصْرَ.
(۳) تَخْرُجُ الطَّالِبَاتُ مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ أَنْ تَقْرَأَ دُرُوسَهُنَّ.
(۲) لِيُخْرِجَ مَنْ فِي الصَّفِّ مِنَ الطُّلَّابِ بَعْدَ أَنْ يَقْرَؤُونَ دُرُوسَهُمْ.
(۴) عَلَيْنَا أَنْ نَوَاصِلَ جِهَادَنَا حَتَّى نُحَقِّقَ النَّصْرَ.

۸۶۸- مَيِّزِ الْكَلِمَةَ الَّتِي مَا جَاءَ فِيهَا لَامُ الْأَمْرِ:

- (۱) لِيَقْرَؤُوا (۲) لِأَقْرَأْ (۳) لِيُتَّفَقَا (۴) لَتُتَّفَقَيْنِ

٨٦٩- كيف يكون فعل «شَعَرْتُ» مع حرف «لم» النافية؟

- (١) لم تَشْعُرْ (٢) لم تَشْعُرِي (٣) لم شَعَرْتُ (٤) لم تَشْعُرِينَ

٨٧٠- كَمَّلِ الفراغ بالكلمة المناسبة: «و ما لأنفسكم من خير، تَجِدُوهُ عند الله.»

- (١) تُقَدِّمُوا (٢) تُقَدِّمُونَ (٣) يَقَدِّمُوا (٤) تُقَدِّمُ

(سراسرى - هنر - ٩٤)

٨٧١- عَيِّنِ الصَّحِيحَ (فى الأفعال المضارعة):

- (١) النساء لم يُفَضِّرُوا فى مساعدة المساكين فى المجتمع!
(٢) من اجتهد فى معاش أهله يدخل فى رضوان الله!
(٣) التلاميذ ليقروؤن دروسهم قبل موعد الامتحان!
(٤) إن يزيد المؤمنون علماً يُرغمون الأعداء!

(سراسرى - رياضى - ٩٣)

٨٧٢- عَيِّنِ الخَطَأَ للفراغين: إِنَّ على الحسنات إلى الله!

- (١) تحرصن / تتقربين (٢) تحرصا / تتقربا (٣) تحرصوا / تتقربوا (٤) يحرصان / يتقربان

(سراسرى - زبان - ٩٣)

٨٧٣- عَيِّنِ الفعل منصوباً:

- (١) إِنَّ الأعداء هجموا على أراضينا، فلنقاتلهم!
(٢) يذهب المسلمون إلى مكة المكرمة لحج بيت الله الحرام!
(٣) جلس المدعوون حول المائدة لتناول الطعام!
(٤) تعمل هؤلاء الطالبات بأحكام القرآن ليغفر الله ذنوبهن!

٨٧٤- «لَمَّا دخلنا الصفَّ قلت لصديقتي لنجلس فى الأمام لنسمع كلام الأستاذة جيِّداً!». عَيِّنِ الصحيح فى نوع الالامات الثلاث:

(سراسرى - هنر - ٩٣)

- (١) جازة / جازمة / ناصبة (٢) ناصبة / جازمة / حرف الجرّ (٣) جازة / ناصبة / لام الأمر (٤) حرف الجرّ / لام الأمر / جازمة

(سراسرى - انسانى - ٩٣)

٨٧٥- عَيِّنِ اللّام ناصبةً:

- (١) ليكرم كلُّ منّا العلماء الكبار فى المجتمع!
(٢) نرجو الله لجميع شعبنا التّوفيق و السّعادة فى حياتهم!
(٣) هو يعمل كثيراً لتوفير ما يحتاج إليه فى البيت!
(٤) نتلو آيات الحقّ ليهدينا الله الصّراط المستقيم!

(سراسرى - تجربى - ٩٢)

٨٧٦- عَيِّنِ «ما» موصولة:

- (١) ما نعطى الآخرين من أموالنا يضاعفه الله لنا!
(٢) ما كان عندى قلم فما استطعت أن أكتب شيئاً!
(٣) ما تجمع الحيوانات فى الصّيف تنفّغها فى الشّتاء!
(٤) ما هرب النّاس من الذّئب الذى كان فى المزرعة!

(سراسرى - رياضى - ٩٥)

٨٧٧- عَيِّنِ حرف اللام يختلف عن الباقي:

- (١) ليعلم الإنسان أنّ العقل السليم مصلح لكلّ الأمور!
(٢) لأبعد نفسى عن الغضب، حاولت كثيراً!
(٣) لأجعل الجهد نصب أعينى حتى أصل إلى هدفى!
(٤) لتتجنّب مشاورة كلّ مشفق جاهل!

(سراسرى - تجربى - ٩٥)

٨٧٨- عَيِّنِ الماضى ليس فى محلّ جزم:

- (١) من دعاك و تكلمت معه و أعطاك الكتاب مسؤول عن المكتبة!
(٢) إن كانت لك أفكار عالية فانشرها بين الآخرين!
(٣) إن تواضعت لمن يعلمك عظمت شأنك!
(٤) ما مرّ فى قلبك جرى على لسانك!

(سراسرى - رياضى - ٨٩)

٨٧٩- عَيِّنِ «ما» الجازمة:

- (١) ما تعمل اليوم تحصده غداً حتماً!
(٢) ما عرفتني زميلتي حين مررت من جنبها!
(٣) ما نوع الرائحة التى كانت تفوح فى الشّارع!
(٤) ما الفخر إلّا لأهل العلم إنهم على الهدى!

(سراسرى - تجربى - ٨٩)

٨٨٠- عَيِّنِ الأفعال مجزومة كلّها:

- (١) عندما أنزل القرآن لم يستطع أحد أن يأتى بمثله حتّى الآن!
(٢) من لم يقصّر فى أداء واجباته اليوم يصل إلى أهدافه غداً!
(٣) ليستيقظ كلّ المسلمين من نوم الغفلة حتّى يأخذوا حقّهم من الظالمين!
(٤) يناديني صديقى أن أشاهده و لكننى لم أفهم ما كان قصده من هذا النداء!

(سراسرى - زبان - ٨٨)

٨٨١- عَيِّنِ الخَطَأَ فى «الشرط و جوابه»:

- (١) إن تمشكوا بالأجانب يضيّعوكم!
(٢) إن تتقدّم تُصيبُ نفسك بالأذى أيضاً!
(٣) إن تزهّد فى الدّنيا ترّ خيراً كثيراً!
(٤) إن تُقبل على الكتاب تجدّ صديقاً مخلصاً!

(سراسرى - هنر - ٨٨)

٨٨٢- عَيِّنِ اللّام الناصبة:

- (١) المسلمات ليواجهن حقائق الحياة المرّة بالتفاؤل!
(٢) نحن نتناول الرّمان لتكوين الكريات الحمراء فى بدننا!
(٣) يا بناتى! كلّمن الفائزات فى المسابقة لتفهمن سرّ نجاحهنّ!
(٤) لو كنت تتحمّل المصاعب و تتجرّع الالام الكثيرة لوصلت إلى هدفك!

(سراسرى - رياضى - ٨٧)

٨٨٣- عَيِّنِ حرف اللّام الجازمة:

- (١) ليعتمد المؤمن على نفسه و لا يُحاح الآخرين!
(٢) أسافر إلى ذلك البلد لأفكّش عن موضوع مهمّ!
(٣) أرسل الله الأنبياء لتؤمنوا به و برسوله!
(٤) لا تنو بيع المحاصيل لتزداد ثروتك!

۸۸۴- عَيْن «مَنْ» منصوبة:

(۱) ساعدی من تسألک امرأ ملتزمة.

(۳) ساعدنی من كان أقوى متى في الدرس.

(۲) من نادنی عندما كنت أتکلم معک.

(۴) من یهدنی فی الحیاة یر ثمره عمله.

(سراسری- هنر- ۸۶)

۸۸۵- عَيْن «ما» الجازمة:

(۱) ما عملت یعلمه الله!

(۲) ما أحب أن یرانی المعلم!

(۳) أظهر ما تحب من الخیرات! (۴) أيها العدو! ما هذه الجرائم!

(سراسری- ریاضی- ۸۵)

۸۸۶- عَيْن «مَنْ» عاملة:

(۱) من أجاب عن هذا السؤال.

(۳) من عمل صالحاً جزاه الله خيراً.

(۲) لا تُعاشِر من یری للسیئات و لا ینکرها.

(۴) یساعدنا من یرانا فی هذه الحالة.

(سراسری- زبان- ۸۵)

۸۸۷- عَيْن حرف «لام» الجازمة:

(۱) لیعف المسلم عن بعض الأخطاء.

(۳) أرسل الله الأنبياء لیهدوا.

(۲) جئنا لنرى آثاركم الجميلة.

(۴) جئت إلیک للذهاب إلی المکتبة.

(سراسری- هنر- ۸۵)

۸۸۸- عَيْن الصَّحیح (فی اعراب الفعل):

(۱) إِنَّ الْكَافِرِينَ لَن يَدْعُونَ بِمَا أَنزَلَهُ اللَّهُ.

(۳) إِنَّ تَعَلَّمَ الطُّلَابَ طَوْلَ السَّنَةِ يَجِدُونَ ثَمَرَتَهُ آخِرَ السَّنَةِ!

(۲) اولئك الطَّالِبَاتِ لَمْ يَهْمِلْنَ واجباتهنَّ.

(۴) طلبت من زملائي أن یساعدوننی فی تعلم الدرس.

(سراسری- ریاضی- ۸۳)

۸۸۹- عَيْن الخطأ من حيث استعمال الأفعال:

(۱) الكسلان لم يَنْجَحْ في حياته في المستقبل!

(۳) من طَلَبَ النجاح في نهاية السنة الدراسية فعليه الإجتهد!

(۲) المؤمنون لن يكذبوا في هذه الدنيا أبداً!

(۴) لِأَصِلْ إلی المنزلة الرفیعة فی المجتمع فی المستقبل سعيتُ كثيراً!

۸۹۰- عَيْن المضارع المجزوم بعلامات الإعراب الفرعية:

(۱) لم تعاشِر من تقتل الحُلم فيك!

(۳) ما تعلم الشباب اليوم تُدَوِّقُوا حلاوة ثمرته غداً!

(۲) ابدؤوا بتهديب أنفسكم قبل أن تَنصَحُوا الآخرين!

(۴) عليك أن لا تعتمدى على من يكذب دائماً!

۸۹۱- عَيْن حرف «اللام» يختلف عن الباقي:

(۱) لأَكْتَلْ دراساتي حول هذا الموضوع سافرتُ إلی مناطق ایران المختلفة!

(۲) لتبتعد نفسك من الغضب في حياتك اجتهدت كثيراً!

(۳) ليعتمد أولاد وطننا على أنفسهم حتَّى يصلوا إلی المعالي!

(۴) لأَتَعَلَّمَ التجارب و الدروس المهمة في حياتي، ذهبت إلی بيت جدی!

۸۹۲- عَيْن «يصبر» مضارعاً مجزوماً:

(۱) على طالب العلم أن يصبر على الأستاذ حتَّى لا يخسر!

(۳) من يعرف أحداً يصبر على قضاء ليلة دون الحطب شتاءً؟!

(۲) إِنَّ الْمُؤْمِنَ لِيَصْبِرَ على أذى النَّاسِ مشفقاً عليهم!

(۴) الَّذِي يَهْجُرُ لِيَصْبِرَ على مرارة الحیاة له اجرٌ عظيم!

۸۹۳- عين ما ليس فيه المضارع المنصوب و المجزوم:

(۱) لم يَقْدِرِ العدو على أن يَقْتُلِ الحُلم في الجيل المُستقبل!

(۳) يُعرَفُ الإنسان بعد أن يتكلم فلنراقب دائماً ما نقول!

(۲) إِنَّ تَقْدُمَ مَنْ يَحَاكِي الآخرين دائماً أمل لا يناله!

(۴) أ لَنْ تَنْصُرُوا مَنْ لَمْ يتركوكم في الوقت الحَرَج!

۸۹۴- عَيْن ما ليست فيه «اللام الجازمة»:

(۱) كان معلماً يقول فلنجتهد في دروسنا كثيراً!

(۳) لتتقدم في الحیاة علينا أن نسعى كثيراً!

(۲) إِنَّ الْمُعَلِّمِينَ لِيَجْتَهِدُوا كثيراً للوصول إلی العزة!

(۴) ليعرف الإنسان حقيقة الحیاة للوصول إلی غايته!

۸۹۵- عَيْن «ما» لم تجزم فعلين:

(۱) ما تفعل لكسب وجه الله يعلمه رب العالمين!

(۳) ما تعلمت شيئاً ينفعك في مواجهة صعاب الحیاة!

(۲) ما قلت عند الناس يؤثر على شأنك عندهم!

(۴) ما يحب المؤمن من الخیرات يظهر في عمله و سلوكه حتماً!

۸۹۶- عَيْن الفعل مضارعاً في المعنى:

(۱) هؤلاء تلاميذ مجذون لم يهملوا في أداء واجباتهم الدراسية!

(۳) إِنَّ قَرَأْتَ دروسك بدقة نجحت فيها حتماً!

(۲) وصلت إلی الجامعة و شاهدت أَنَّ الأستاذ لَمَّا يذهب إلی الصَّف!

(۴) قبل اكتشاف مادام كوري، لم يكن يحصل الانسان على السلاح الذري!

٨٩٧- في أي العبارة ما استخدمت الجملة الشرطية؟

- (١) «و من أحسن قولاً ممن دعا إلى الله و عمل صالحاً»
(٣) ما تعملوا من خير فقد علمه الله!

٨٩٨- عَيِّن «ما» الشرطية:

- (٢) ما تفعل في حياتك تكتسبه غداً حتماً!
(٤) من توكل على الله في أموره حصل على مطلوبه!

- (١) ما قرأت شيئاً كتبته صديقك!
(٣) ما كتب صديقك قرأته بدقة؟

٨٩٩- عَيِّن «ما» جازمة:

- (٢) ما تفعلوا من خير يعلمه الله!
(٤) يا صديقي تعلم ما أقول لك و إستفد منه في حياتك!

- (١) ما قلت في الصف كان كلاماً صحيحاً!
(٣) ما تعلمت هذه الدروس الصعبة بعد سنة كاملة!

٩٠٠- عَيِّن الصحيح عن نوع اللام:

- (٢) يقول ديننا لنصبر أمام البلاء حتى ننجح! اللام الناصبة
(٤) من يطلب رضىة معبوده فليبادر بالخيرات! اللام الناصبة

- (١) لنصل إلى أهدافنا العالية نبذل نهاية محاولتنا! اللام الجازمة
(٣) لأفهم كلام معلّمنا القيم إستمعته إليه بدقة! اللام الناصبة

٩٠١- ما هو المناسب للفراغ في الفارسية؟ «..... يتوكل على الله فهو حسبه.»

- (٣) هر وقت
(٤) چه كسى

- (٢) هر كس

- (١) كسى كه

٩٠٢- عَيِّن الخطأ للفراغ: «مَنْ بئراً لأخيه فيها.»

- (٣) حَفَرَ / يَقَعُ
(٤) يحفرُ / يقعُ

- (٢) يَقَعُ / يَحْفَرُ

- (١) حَفَرَ / وَقَعَ

٩٠٣- عَيِّن الخطأ لإيجاد أسلوب الشرط:

- (٣) من يطلب العلى يسهو الليالى.
(٤) مَنْ طَلَب العلى يسهو الليالى.

- (٢) مَنْ طَلَب العلى سَهو الليالى.
(١) مَنْ يَطْلُب العلى يسهو الليالى.

٩٠٤- عَيِّن العبارة التي تكون مضارعاً في المعنى:

- (٢) هؤلاء الطلاب لما يهملوا فى اداء واجبه.
(٤) إِنْ حَفَرْتَ بئراً لأخيك وقعت فيها.

- (١) ما كان يمدح نفسه و لا يقلل من شأن غيره.
(٣) الكفار لم يؤمنوا بما أنزل الله تعالى.

٩٠٥- عَيِّن الصحيح:

- (٢) لا تتكاسلان: مرفوع بالالف
(٤) لن يرْجُو: منصوب تقديرأ

- (١) لم يُقَل: مجزوم بحذف العلة
(٣) قَدْ يجتهدون: مرفوع بالنون

درک مطلب

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة رقم ٩٠٦ حتى رقم ٩١٠:

«حَرَجَ رجل مع ابنه إلى الصحراء و هما يريدان أن يصيدا. فَنَزَلَا عند رجل. كَانَ لهذا الرجل خروفٌ (گوسفند) فَذَبَحَهُ لهما فأكلا منه. عندما أراد الضيف أن يترك الرجل قال لابنه: قَدِّمْ لَهُ مائة (١٠٠) دينار. فقال ولده: هو فقير يقنع بالقليل فأجاب: أنا لا أقبل أن أعطيه القليل لأنّه ذبح لنا كلّ ما كان عنده.»

٩٠٦- لماذا أعطى الضيف صاحب الخروف مائة دينار؟ لأنّ صاحب الخروف

- (١) ذَبَحَ لَهُ و لابنه كلّ ما كان يملك.
(٣) طَلَبَ مِنَ الضيف أَنْ يعطيه مائة دينار.
(٢) كَانَ فقيراً.
(٤) قَدِّمَ لَهُمَا مائة دينار سابقاً.

٩٠٧- لماذا ذهب الرجل مع ولده إلى الصحراء؟

- (١) لمُساعدة الفقير
(٢) لذبح الخروف
(٣) للصيد
(٤) لرؤية الرجل الفقير

٩٠٨- عَيِّن الصحيح في التشكيل: «أنا لا أقبل أن أعطيه القليل لأنّه ذبح لنا كلّ ما كان عنده.»

- (١) أَقْبَلَ - أعطى - كلّ
(٢) أُعْطِيَ - القليل - كلّ
(٣) الذَّبَحَ - ذَبَحَ - عند
(٤) أَنْ - القليل - كلّ

٩٠٩- عَيِّن الصحيح عن كلمة «يصيدا»:

- (١) فعل مضارع - مجرّد ثلاثى - متعدّد - متعلّ و مثال يابى - معرّب / فعل و فاعله ضمير بارز
(٢) فعل مضارع - لازم - مبني للمجهول - معرّب و منصوب / فعل و فاعله ضمير «هما» المستتر
(٣) فعل مضارع - متعدّد - معتلّ و اجوف و اعلاله بالإسكان - معرّب / مضارع منصوب بالالف
(٤) فعل مضارع - للغائبين - معتلّ و اجوف - مبني للمعلوم / مضارع منصوب بحذف التّون و فاعله ضمير «الف»

۹۱۰- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنْ كَلِمَةِ «رَجُلٍ»:

- (۱) اسمٌ - نكرةٌ - معربٌ - صحيح الآخر - منصرفٌ / مضافٌ اليه و مجرور
- (۲) اسمٌ - مفردٌ - مذکرٌ - جامدٌ - معرفةٌ - معربٌ / مجرورٌ بالإعراب الأصلي
- (۳) اسمٌ - جامدٌ - نكرةٌ - صحيح الآخر - ممنوعٌ من الصرف / مجرورٌ بحرف جرٍ
- (۴) اسمٌ - مذکرٌ - مشتقٌ - معربٌ - منصرفٌ / مضافٌ اليه و مجرورٌ بالإعراب الأصلي

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ رَقْمَ ۹۱۱ حَتَّى رَقْمِ ۹۱۵:

«النَّمْلَةُ مِهْنَدِسَةٌ مَعْمَارِيَّةٌ تَصْنَعُ الْقَلَاعَ وَ الْحِصُونَ تَحْتَ الْأَرْضِ. يَنْتَخِبُ هَذَا الْحَيَوَانُ مَسْكَنَهُ فِي بَاطِنِ الْأَرْضِ وَ يَجْمَعُ فِيهِ الْحَبُوبَ الْمُخْتَلِفَةَ. إِنْ تَشْعُرُ النَّمْلَةُ بِالرَّطُوبَةِ تَخْرُجُ الْحَبُوبَ إِلَى سَطْحِ الْأَرْضِ وَ تَنْشُرُهَا تَحْتَ ضَوْءِ الشَّمْسِ حَتَّى لَا تَفْسُدَ...»

۹۱۱- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَلَى حَسَبِ النَّصِّ:

- (۱) النَّمْلَةُ تَنْشُرُ الْحَبُوبَ لِإِفْسَادِهَا.
- (۲) تَجْمَعُ النَّمْلَةُ الْحَبُوبَ فِي بَاطِنِ الْأَرْضِ.
- (۳) النَّمْلَةُ تَصْنَعُ الْحِصُونَ فَوْقَ الْأَرْضِ.
- (۴) لَا تَشْعُرُ النَّمْلَةُ بِالرَّطُوبَةِ.

۹۱۲- مَتَى تُخْرِجُ النَّمْلَةُ الْحَبُوبَ إِلَى سَطْحِ الْأَرْضِ؟

- (۱) لَمَّا أَصْبَحَتِ النَّمْلَةُ جَائِعَةً.
- (۲) لَمَّا أَحَسَّتِ النَّمْلَةُ بِالرَّطُوبَةِ.
- (۳) عِنْدَمَا كَثُرَتِ الْحَبُوبُ فِي مَسْكَنِ النَّمْلَةِ.
- (۴) عِنْدَمَا وَجَدَتْ عَلَى سَطْحِ الْأَرْضِ رَطُوبَةً.

۹۱۳- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ: «النَّمْلَةُ مِهْنَدِسَةٌ مَعْمَارِيَّةٌ تَصْنَعُ الْقَلَاعَ وَ الْحِصُونَ تَحْتَ الْأَرْضِ.»

- (۱) مُهْنَدِسَةٌ - تَصْنَعُ - الْحِصُونَ - الْأَرْضِ
- (۲) مَعْمَارِيَّةٌ - الْقَلَاعُ - تَحْتَ - الْأَرْضِ
- (۳) النَّمْلَةُ - مَعْمَارِيَّةٌ - تَصْنَعُ - تَحْتَ
- (۴) مُهْنَدِسَةٌ - مَعْمَارِيَّةٌ - الْحِصُونَ - الْأَرْضِ

۹۱۴- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنْ كَلِمَةِ «يَنْتَخِبُ»:

- (۱) فَعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلغَائِبِ - صَحِيحٌ وَ سَالِمٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَجْهُولِ - مَعْرَبٌ / فَعْلٌ وَ نَائِبٌ فَاعِلُهُ «هَذَا»
- (۲) فَعْلٌ مُضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ - مُتَعَدٍّ - مَعْرَبٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «الْحَيَوَانُ»
- (۳) فَعْلٌ مُضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ مِنْ بَابِ افْتِعَالٍ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ - مَعْرَبٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «هَذَا»
- (۴) فَعْلٌ مُضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ مِنْ مَادَّةِ «نَخَبٍ» مُتَعَدٍّ - مَبْنِيٌّ عَلَى الضَّمِّ / فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

۹۱۵- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنْ كَلِمَةِ «مَسْكَنٌ»:

- (۱) اسمٌ - مذکرٌ - جامدٌ - معرفٌ بالإضافة - معربٌ - ممنوعٌ من الصرف / مفعولٌ به و منصوبٌ
- (۲) اسمٌ - مفردٌ - مشتقٌ - معربٌ - صحيح الآخر - ممنوعٌ من الصرف / مفعولٌ به
- (۳) اسمٌ - مفردٌ - مذکرٌ - جامدٌ - نكرةٌ - منصرفٌ / مفعولٌ به و منصوبٌ بالإعراب الأصلي
- (۴) اسمٌ - مذکرٌ - مشتقٌ - معرفةٌ - معربٌ - منصرفٌ / مفعولٌ به و منصوبٌ

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ رَقْمَ ۹۱۶ حَتَّى ۹۲۰:

«أَلْعَالَمُ قَائِمٌ بِالْعَمَلِ. وَلَمْ تَخْرُجْ الْحَيَوَانَاتُ - صَغِيرُهَا وَ كَبِيرُهَا - عَنْ هَذَا السَّنَةِ الْإِلَهِيَّةِ. وَلَمْ يَكْتَشِفِ الْإِنْسَانُ مِنْ أَسْرَارِ هَذِهِ السَّنَنِ إِلَّا الْقَلِيلَ مِنْهَا! عَلَى سَبِيلِ الْمَثَالِ مَنْ يَنْظُرُ إِلَى حَيَاةِ النَّمْلَةِ يَشَاهِدُ عَجَائِبَ كَثِيرَةً... فَلَا تَنْظُرُوا إِلَى صَغَرِهَا؛ فَهِيَ مِهْنَدِسَةٌ مَعْمَارِيَّةٌ تَصْنَعُ الْقَلَاعَ وَ الْحِصُونَ تَحْتَ الْأَرْضِ! هَذَا الْحَيَوَانُ يَنْتَخِبُ مَسْكَنَهُ فِي بَاطِنِ الْأَرْضِ وَ يَجْمَعُ فِيهِ الْحَبُوبَ الْمُخْتَلِفَةَ. وَ مَا تَجْمَعُ النَّمْلَةُ فِي الصَّيْفِ تَجِدُ ثَمَرَتَهُ فِي الشِّتَاءِ.

إِنْ تَشْعُرُ النَّمْلَةُ بِالرَّطُوبَةِ تَخْرُجُ الْحَبُوبَ إِلَى سَطْحِ الْأَرْضِ وَ تَنْشُرُهَا تَحْتَ ضَوْءِ الشَّمْسِ حَتَّى لَا تَفْسُدَ..... لِجَعْلِ الْإِنْسَانِ جُهْدَ هَذَا الْحَيَوَانِ الصَّغِيرِ نَصَبَ أَغْنِيهِ لِلْوُصُولِ إِلَى أَهْدَافِهِ!»

۹۱۶- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَلَى حَسَبِ النَّصِّ: «حِينَ تَشْعُرُ النَّمْلَةُ بِالرَّطُوبَةِ.....»

- (۱) يَنْتَخِبُ مَسْكَنَهُ فِي بَاطِنِ الْأَرْضِ.
- (۲) تَصْنَعُ الْقَلَاعَ وَ الْحِصُونَ تَحْتَ ضَوْءِ الشَّمْسِ.
- (۳) تَنْشُرُ الْحَبُوبَ فَوْقَ الْأَرْضِ.
- (۴) تَجْمَعُ الْحَبُوبَ فِي الشِّتَاءِ.

٩١٧- ما هي النتيجة المأخوذة من هذا النص؟

- (١) هذا الحيوان أفضل مُنتخب المسكن.
- (٢) في الايام الماطرة لا تفسدُ الحبوب.
- (٣) مَنْ يصنعُ القلاعَ و الحصونَ تحت الارض فهو مهندسٌ معمارى.
- (٤) لِيَتَعَلَّمَ الانسانُ الجهدَ مِنْ هذا الحيوان.

٩١٨- عَيِّن الصَّحِيحَ فى تشكيل عبارة: «و ما تجمع النملة فى الصيف تجد ثمرته فى الشتاء.»

- (١) تَجْمَعُ - النملة - الصيف - تَجِدُ - ثمرته
- (٢) تَجْمَعُ - النملة - الصيف - تَجِدُ - ثمرته
- (٣) تَجْمَعُ - النملة - الصيف - تَجِدُ - ثمرته
- (٤) تَجْمَعُ - النملة - تَجِدُ - ثمرته - الشتاء

٩١٩- عَيِّن الصَّحِيحَ فى الاعراب و التحليل الصَّرْفِيَّ عن كلمة «لا تفسد» فى عبارة «..... تَنْشُرُهَا تَحْتَ ضَوْءِ الشَّمْسِ حَتَّى لَا تَفْسُدَ.»:

- (١) فعل مضارع مرفوع- لازم- مبنى - ثلاثى مجرد/ فعل و فاعله «هو» مستتر
- (٢) فعل مضارع منصوب- متعدى- ثلاثى مزيد- معرب/ فعل و فاعله «هو» مستتر
- (٣) فعل مضارع منصوب- لازم- ثلاثى مجرد- معرب/ فعل و فاعله «هى» مستتر
- (٤) فعل مضارع مجزوم- لازم- ثلاثى مجرد- مبنى/ فعل و فاعله «هى» مستتر

٩٢٠- عَيِّن الصَّحِيحَ فى الاعراب و التحليل الصَّرْفِيَّ عن كلمة «يُنْتَخَبُ» فى عبارة «هذا الحيوان يُنْتَخَبُ مسكنه فى باطن الارض.»:

- (١) فعل مضارع مرفوع- لازم- ثلاثى مزيد من باب انفعال/ فعل و فاعل «هو» مستتر
- (٢) فعل مضارع مرفوع- متعدى- ثلاثى مزيد من باب افتعال/ فعل و فاعل «هو» مستتر
- (٣) فعل مضارع مجزوم- متعدى- ثلاثى مزيد من باب افتعال/ فعل و فاعله «مسكنه»
- (٤) فعل مضارع مرفوع- متعدى- ثلاثى مزيد من باب انفعال/ فعل و فاعله «مسكنه»

اقرأ النص التالى ثُمَّ أَجِبْ عن الاسئلة (٩٢١-٩٢٩) بما يناسب النص:

«من أهم المشكلات التى يواجهها الإنسان هي مشكلة تلوث (ضدّ «النظافة») البيئة. فبعد إن نجح الإنسان فى تحسين معيشته واجه مشكلات عديدة و ذلك نتيجة لجهله أسلوب المحافظة على سلامة البيئة، فلماذا تدارك الموضوع قبل فوات الوقت! فالحقوق البيئية ذات وجهين، بمعنى أنّ من حقنا على الطبيعة أن نتولى الكشف عن أسرارها، و من حقّ الطبيعة علينا أن نحافظ عليها من التلوث!»

(سراسرى- تجربى- ٨٧)

٩٢١- نستنبط من النص أنّ

- (١) الحياة قد تحسّنت بعد ما سخر الإنسان الطبيعة!
- (٢) مشكلة البيئة تحلّ، بشرط عدم استخراج أسرار الطبيعة!
- (٣) التلوث من ثمرات سيطرة الإنسان على الطبيعة و البيئة، و هذا أمر طبيعى!
- (٤) العلم، من جهة حسن الأوضاع و من جهة أخرى ألقى الإنسان فى بئر يصعب الخروج منها!

٩٢٢- تحوّلت الأمور فى البيئة إلى ضدّ مصالح الانسان

- (١) حين ترك الإنسان الطبيعة و اهتمّ بنفسه!
- (٢) بعد ما كثرت المشكلات المعيشية و لم تحلّ!
- (٣) بعد الاختراعات الصناعية و سيطرة الإنسان على الطبيعة!
- (٤) حين نسى الإنسان أنّ من واجبه دراسة أوضاع البيئة وتغيّراتها!

٩٢٣- «علينا تدارك الموضوع قبل فوات الوقت!» يُفهم من العبارة أنّه ...

- (١) قد فات زمن الإصلاح فلذلك جبرانه من المحالات!
- (٢) تدارك فرصة تحسين الأوضاع من واجباتنا الأساسية!
- (٣) لم تنقُض الفرصة أبداً، فعندنا مجال واسع فى هذا الأمر!
- (٤) إمكان تحسين أوضاع البيئة موجود و لكن بشرط الإسراع!

٩٢٤- عَيِّن الخطأ:

- (١) كان مقدار التلوث فى الماضى أكثر من زماننا هذا.
- (٢) أصبح التلوث من الموضوعات الخطرة لحياة الإنسان.
- (٣) الإنسان بأعماله الجنبية لا يسمح للآخرين أن يتنعموا بالبيئة.
- (٤) لا يعلم الإنسان طريق الاستفادة من البيئة فيخربها بعض الأحيان.

عَيِّن الصَّحِيحَ فى التشكيل (٩٢٥ و ٩٢٦):

٩٢٥- «بعد أن نجح الإنسان فى تحسين معيشته واجه مشكلات عديدة.»:

- (١) بَعْدَ - نَجَحَ - مَعِيشَةً - وَاجَهَ
- (٢) أَنْ - الْإِنْسَانَ - تَحْسِينٍ - مَعِيشَةٍ
- (٣) الْإِنْسَانَ - تَحْسِينٍ - وَاجَهَ - مُشْكِلَاتٍ
- (٤) تَحْسِينٍ - مَعِيشَةٍ - مُشْكِلَاتٍ - عَدِيدَةٍ

۹۲۶- «علینا تدارک الموضوع قبل فوات الوقت، فالحقوق البيئية ذات وجهين.»:

- (۱) الموضوع - قبل - الحقوق - ذات
(۲) علینا - تدارک - الموضوع - فوات
(۳) تدارک - الموضوع - قبل - الوقت
(۴) فوات - الوقت - البيئية - وجهين

عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی (۹۲۷ - ۹۲۹):

۹۲۷- «واجه»:

- (۱) متعدّد - مبني للمعلوم - مبني على الفتح / فعل، و مع فاعله جملة فعلية و نعت و مجرور محلاً
(۲) فعل ماضٍ - للغائب - معتل و مثال - متعدّد - مبني / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر
(۳) مزيد ثلاثي من باب تفاعل - مبني للمعلوم / فعل و فاعله «المشكلات» و الجملة فعلية
(۴) للغائب - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - لازم - معرب / فعل و فاعله الضمير المستتر

۹۲۸- «نُحافظ»:

- (۱) للمتكم وحده - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - صحيح / فعل منصوب بحرف «أن» الناصبة
(۲) مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - معتل و أجوف - متعدّد - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(۳) مضارع - للمتكم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر
(۴) فعل مضارع - صحيح - متعدّد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير «نحن» المستتر

۹۲۹- «المحافظة»:

- (۱) مشتق و صفة مشبهة - معرّف بأل - منصرف / نعت و مجرور
(۲) مفرد مؤنث - معرّف بأل - معرب / مضاف اليه و مجرور
(۳) اسم - مفرد مؤنث - مشتق و اسم فاعل - معرب - منصرف / مضاف اليه
(۴) جامد (مصدر من باب مفاعلة) - معرب / نعت و مجرور بالتبعية للمنعت «أسلوب»

المحترفين اسئلة

۹۳۰- «إن يقتلونا الغزاة و يكسروا عظامنا لن تلين الأجيال القادمة أمامهم»

- (۱) اگرچه اشغالگران ما را بکشند و استخوان ما را بشکنند اما نسل‌های آینده‌ی ما در مقابلشان تسلیم نمی‌شوند.
(۲) اگر به وسیله غارتگران کشته شویم و استخوان‌هایمان شکسته شود نسل بعدی در مقابل آن‌ها سر خم نمی‌کند.
(۳) اگر مهاجمان غارتگر ما را بکشند و استخوان‌هایمان را بشکنند نسل‌های آینده در برابر آن‌ها سر خم نخواهند کرد.
(۴) گرچه مهاجمان دشمن ما را بکشند و استخوان ما را بشکنند اما نسل‌های بعدی ما در برابر آن‌ها تسلیم نخواهند شد.

۹۳۱- «در روستای کوچک ما هنوز کتابخانه‌ی عمومی برای استفاده‌ی اهالی روستا نساخته‌اند.»

- (۱) فی قریتنا صغیرة لَمَا تصنع مکتبة عامة لإستفادة أهالی القرية.
(۲) فی قریتنا الصغیرة لم یصنعون مکتبة عامة لإستفادة ساکنی القرية.
(۳) فی قریتنا الصغیرة لَمَا یصنعوا المکتبة العامة لإستفادة أهالی القرية.
(۴) فی قرية صغیرتنا لَمَا یصنعوا مکتبة عامة لإستفادة ساکنین القرية.

۹۳۲- ما هو الأقرب لمفهوم الآية الشریفة؟ «إِنَّ اللَّهَ لَا یُغَیِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى یُغَیِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ»

- (۱) دل قوی دار که بنیان بقا محکم از اوست.
(۲) به عمل کار برآید به سخن دانی نیست.
(۳) مَنْ طَلَبَ الْغُلَى سَهْرَ اللَّیَالِی.
(۴) إِلَى الْفَجْرِ سِیرِی فَعَمَّا قَرِیبٍ / مَنْ اللَّهُ یَأْتِیْکَ نَصْرٌ مَبِین.

۹۳۳- عین المختلف فی المفهوم:

- (۱) مَنْ طَلَبَ الْغُلَى سَهْرَ اللَّیَالِی.
(۲) لَنْ تَبْلُغَ الْمَجْدَ حَتَّى تَلْعَقَ الصَّبْرَا.
(۳) مَنْ یَعْمَلُ الْخَیْرَ یَنْتَفِعْ بِهِ.
(۴) لَا تَحْسَبِ الْمَجْدَ ثَمْرًا أَنْتَ أَكَلَهُ.

۹۳۴- «لا یتعاون المسلمون فی المعاصی و لا یعتمدوا علی الأعداء فی المشاكل»

- (۱) مسلمانان در گناه مشارکت نمی‌کنند و در مشکلات به دشمنان اعتماد ندارند.
(۲) مسلمانان نباید در گناهان یک‌دیگر را یاری کنند و در مشکلات نباید به دشمنان اعتماد نمایند.
(۳) مسلمانان در گناهان یک‌دیگر را یاری نمی‌کنند و در سختی‌ها به دشمن اعتماد نمی‌کنند.
(۴) مسلمانان را در گناهان یاری نکنید و در مشکلات به دشمنان اعتماد نداشته باشید.

۹۳۵- «ثأرو ووطننا لا ينحنون امام الطغاة و إن يموتوا في طريق الدِّفاع عن هويّتهم.»

- (۱) انقلابيون ميهن ما در مقابل طغيانگران سر خم نمی‌کنند اگرچه در راه دفاع از هویت خود بمیرند.
- (۲) رزمندگان وطن در مقابل سرکشی تسلیم نمی‌شوند و در راه دفاع از هویتشان می‌میرند.
- (۳) مدافعان ميهن ما در مقابل ستمگری و طغيان سر خم نمی‌کنند اگرچه در راه دفاع از هویت می‌میرند.
- (۴) انقلابيون ميهن ما در برابر طغيانگران نرمش نشان نمی‌دهند و در راه دفاع از هویت خود می‌میرند.

۹۳۶- عین الخطأ:

- (۱) لَمَّا تَقْصُرُونَ الْيَوْمَ فِي تَهْذِيبِ أَنْفُسِكُمْ فَكَيْفَ تَنْظُرُونَ التَّقَدَّمَ غَدًا؟ زَمَانِي كَهْ امْرُوزْ دَر پَاكِي دُرُوتَنان كُوتاهي مي‌كنيد پس چگونه انتظار پيشرفت در آينده را مي‌كشيد؟
- (۲) فَلْيَعْلَمُوا أَنَّ الْعَالَمَ قَائِمٌ بِالْعَمَلِ وَ مَنْ تَحَرَّكَ يَجِدْ مَا يَطْلُبُ: بَايَد بدانند كه جهان بر كار استوار است و هر كس حركت كند آن چه را مي‌طلبد، مي‌يابد.
- (۳) فَحَاوِلْ وَ لَا تَتَكَاثَلْ، إِنَّ الثَّمَرَاتِ عَلَى الشَّجَرَاتِ الْبَاسِقَةِ: پس تلاش كن و تنبلي نكن، ميوه‌ها بر بالاي درختان بلند هستند.
- (۴) وَ فِي هَذَا الطَّرِيقِ اجْعَلْ جُهدَ الْحَيَوَانَاتِ فِي الطَّبِيعَةِ نَصَبَ عَيْنِيك: و در اين راه تلاش‌هاي حيوانات را در طبيعت مورد توجه بايد قرار داد.

اقرأ النص ثم اجب عن الأسئلة (۹۳۷-۹۴۲) بما يناسب النص:

«إن نظرنا إلى المصادر الرئيسة (منايع اصلی) لأحاديث الأئمة المعصومين نجد فيها عبارات كثيرة حول «الصدق و الصداقة». لماذا أكد الإسلام على أن نتهم في هذا الموضوع إهتماماً؟ من الصديق الحقيقي؟ هل الصديق من يُصدّقنا في جميع الأمور؟ ماذا يفعل الصديق الوفي عندما يُشاهدنا عند المعصية؟! يُشجّعنا أو يسكت أو يمنعنا؟ ماذا يفعل الصديق عندما يسمع أن قوماً يغتاب عن صديقه؟ هل يستمع بفرح أو يمرّ دون العناية (بدون توجه)؟! إذا تصادق شخصاً فعلياً مسؤوليات كثيرة بنسبة له. منها التعاون في البرّ لا في الإثم و الدفاع عنه عند غيابه. و أخيراً لنعلم أننا نشترك في أعمال أصدقائنا خيراً أو شراً يوم القيامة.»

۹۳۷- ما هو الأبعد لمفهوم النص؟

- (۱) المرء على دين خليله و قرينه.
- (۲) صديقك من صدّقك لا من صدّقك.
- (۳) أحبّ إخواني من أهدى إلى عيوبي.
- (۴) سلّ عن الرفيق قبل الطريق.

۹۳۸- ما هو الخطأ؟

- (۱) الإسلام يؤكّد على الصداقة أكثر من سائر الأمور.
- (۲) الصديق الوفي لا يُصدّق كلّ أعمالنا و إن نحزن منه.
- (۳) الصديق يعتبر زين صديقه زين نفسه.
- (۴) الصديق كالمرأة لا يصرخ و لا يسخر.

۹۳۹- ما هو الصحيح؟

- (۱) علينا أن نساعد أصدقائنا في جميع الامور!
- (۲) الذي يغتاب عن صديقنا كمن يغتاب عنا!
- (۳) إذا شاهد عيباً في صديقنا علينا أن نستره منه!
- (۴) إذا شاهد صديقنا يرتكب معصية فعلياً أن لا نعاتبه!

۹۴۰- ما هو الصحيح عن تشكيل عبارة «إن نظرنا إلى المصادر الرئيسة لأحاديث الأئمة المعصومين نجد فيها عبارات كثيرة حول «الصدق و الصداقة»؟

- (۱) نظرنا، الأئمة، عبارات، كثيرة (۲) المصادر، نجد، حول، الصديق (۳) المصادر، أحاديث، نجد، كثيرة (۴) الأئمة، نجد، عبارات، كثيرة

۹۴۱- ما هو الصحيح عن الإعراب و التحليل الصرفي؟ «يشاهد»:

- (۱) فعل مضارع، للغائب، مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد، معرب/ فعل مضارع مرفوع و فاعله ضمير مستتر
- (۲) فعل مضارع، للغائب، مزيد ثلاثي، معرب، لازم/ فعل مضارع و خبر و مرفوع محلاً
- (۳) فعل مضارع، مزيد ثلاثي بزيادة حرفين، معرب و متعد/ فعل و فاعله ضمير بارز «نا»
- (۴) فعل مضارع، للغائب، مزيد ثلاثي من مصدر «مشاهدة»، مبنى/ فعل مرفوع و الجملة فعلية

۹۴۲- ما هو الصحيح عن الإعراب و التحليل الصرفي؟ «المعصومين»:

- (۱) اسم، الجمع السالم للمذكر، مشتق و اسم المفعول من مصدر «عصمة»/ نعت و مجرور بالياء
- (۲) اسم، الجمع السالم للمذكر، مشتق، معرب، معرّف بأل، منصرف/ مضاف اليه و مجرور
- (۳) اسم، مشتق و اسم المفعول من مصدر «عصمة»، معرف بأل/ نعت و منصوب فرعا
- (۴) اسم، جمع التكسير، مشتق، معرب، صحيح الآخر و منصرف/ مضاف اليه و مجرور

۹۴۳- عَيْنِ المضارع في المعنى ماضياً:

- (۱) من حفر بئراً لأخيه وقع فيها!
(۲) لم يُساعدني في هذا الصيد أحدُ ساكني الجزيرة!
(۳) فليعبدوا ربَّ هذا البيت!
(۴) المؤمنون لئن يكذبوا من أجل زخارف الدنيا!

۹۴۴- ما هو الصحيح عن حرف «لام»:

- (۱) إن تُحبُّوا أن تفوزوا فوزاً عظيماً فليتبَّعوا الله ورسوله: ناصبة
(۲) صرخ قائد الجيوش: ليكن في هذه المنطقة جنود العدو: ناصبة
(۳) لينظر عاقبة أعماله، يستطيع الانسان أن يُطالع التاريخ: ناصبة
(۴) لتوصل الإنسان إلى هذه القوانين تجرَّع العلماء آلاماً كثيرة: جازمة

۹۴۵- عَيْنِ ما ليس فيه خطأ:

- (۱) ما تقدّموا لأنفسكم من خيرٍ تجدونه عند الله!
(۲) من يطلب العلى و المعالى يسهر الليالى!
(۳) ليتكم تعلموا قدر حياتكم حتى تتمتعوا بمواهبها!
(۴) على النساء أن يحافظن حجابهم ما دمن على قيد الحياة!

۹۴۶- ائِ عبارة ماجاء فيها أداة شرط؟

- (۱) واهجر التوم و حصّله فمن يعرف المطلوب يحقر ما بذل!
(۲) طغاة لأن قتلوا وردنا فلن يقتلوا الخلم في الياسمين!
(۳) ما يعاني العظما منه هي الكسالة و الخمول في شبابهم!
(۴) بادر الفرصة و اعلم أن من بادر الصيد مع الفجر قنص

۹۴۷- ما هو الصحيح عن الإعراب الأفعال المضارعة؟

- (۱) العاقل ليس من يزرع الشر و ينتظر الخير!
(۲) ما تفعلون في هذه السنة الدراسية التي تشاهدون أصدقاؤكم!
(۳) لن تناووا البرّ حتى تُنفقوا ممّا تحبّوا!
(۴) أ لا تعلمي أنّ الله يحبّ أن يرى أثر النعمة على عبده!

۹۴۸- عَيْنِ «اللام» غير الجازمة:

- (۱) الإنسان ليدرك جمال الطبيعة و يُسبح خالقها.
(۲) لتكوين المجتمع الإنساني السعيد نحترم القوانين.
(۳) ليعلم الصادقون ينفعهم صدقهم يوم القيامة.
(۴) إن تطلبوا السعادة فلتكن منكم امة يدعون إلى الخير.

۹۴۹- ائِ عبارة جاء فيها ثلاثة أفعال مضارعة من اعراب واحد؟

- (۱) لن تناووا البرّ حتى تُنفقوا ممّا تحبّون.
(۲) من يتأمل قبل أن يتكلّم يسلم من الخطأ.
(۳) من يتوكّل على الله و يصبر على المصاعب يفلح.
(۴) لما جلسنا على المائدة لتتناول العشاء جاء ضيف.

۹۵۰- عَيْنِ «اللام» غير الناصبة:

- (۱) بعث الأنبياء ليهدي الناس إلى طريق الحقّ.
(۲) حصرنا في الصفّ هذا اليوم لتعلم القرآن.
(۳) طلبت من معلّمتي لتساعدني في فهم الدرس.
(۴) ركضنا نحو الشارع لنشاهد إصطدام السيّارتين.

۹۵۱- عَيْنِ الفراغ ليس مناسبا لـ «من»:

- (۱) المؤمنون لا يكذبون من أجل زخارف الدنيا.
(۲) ينظر إلى حياة النملة يشاهد عجائب كثيرة.
(۳) هذا الصيادون ينتخبون مأمنهم بين الأشجار.
(۴) تفعلوا من خير يعلمه الله.

۹۵۲- ما هو الصحيح عن الأفعال؟

- (۱) من حفر بئراً لأخيه وقع فيها.
(۲) لتبتعد عن الكذب؛ أنظر إلى عاقبة الكاذبين.
(۳) لاتحسب المجد تماً أنت تأكله بسهولة.
(۴) الكسلان لم ينجح في حياته.

۹۵۳- عَيْنِ المضارع المجزوم في محلّ الرفع:

- (۱) لاتقنطوا من رحمة الله.
(۲) فليعبدوا ربّ هذا البيت.
(۳) إن تتصروا الله ينصركم.
(۴) الكفار لم يؤمنوا بما أنزل الله.

۹۵۴- عَيْنِ الخطأ:

- (۱) من يهديني في حياتي ير ثمره عمله ← «من» جازمة
(۲) سرّني من أخبرني بانتصار المجاهدين ← «من» موصولة
(۳) من ناداني عندما كنت أتكلم معك ← «من» استفهامية
(۴) يساعدنا من يرانا في هذه الحالة ← «من» عاملة

درس هفتم (منادا)

۱- منادای عَلمَ ← یا + اسم خاص انسان، شهر، کشور و ← اعراب منادا: مبنی بر ضمّ و محلاً منصوب ← یا علی، یا فاطمه، یا قدس، یا ایران

۲- منادای مضاف ← یا + اسم + مضاف الیه ← اعراب منادا: منصوب ← یا رسول الله / یا تلميذ المدرسة / یا تلميذات الصف / یا مسلمی العالم / یا معلّی / یا صدیقی /

۳- منادای نکره مقصوده ← یا + اسم نکره (غیر عَلمَ) ← اعراب منادا: مبنی بر ضمّ و محلاً منصوب ← یا رجل! / یا طالِبَه! / یا طالب! / یا انسان! /

۴- منادای شبه مضاف ← یا + اسم نکره +] جار و مجرور جمله‌ی وصفیه ← اعراب منادا: منصوب ← یا بصیراً بالعباد!

یا مجاهد! فی سبیل الله! / یا عالماً لا یَعْلَم! / یا غنیّاً لا یفتقر! / یا صادقاً لا یخلف! /

۱- اللهم ← ~~يا~~ الله م ← اللهم: منادای عَلم، مبنی بر ضَمّ و محلاً منصوب

۲- اگر اسم مورد ندا دارای «ال» بود ← «یا» مستقیماً بر سر آن نمی‌آید. — اگر مذكر بود ← **ایها** ← اگر مؤنث بود ← **ایها** ←

در این حالت «ای» و «أَيَّة» منادای نکره‌ی مقصوده هستند ← «ها» حرف تنبیه است ← اسم «ال» دار پس از «آیها» و «اینها» تابع منادا و مرفوع است.

* يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ * يَا أَيُّهَا الصَّادِقُ

۳- حذف حرف ندا از ابتدای منادا ← راه تشخیص — { جمله‌ی بعد از آن، دارای نشانه‌ی مخاطب بودن است. جمله‌ی بعد از آن، مستقل است.

* انسان، هل تدعو من لا يستجيب دعوتك؟! * ربنا، انا سمعنا منادياً ينادي للإيمان

فعل مخاطب	ضمير مخاطب	جمله‌ی مستقل
فعل	ضمیر	جمله‌ی مستقل

✱ حافظ القرآن، علیک العمل به! ✱ فاطمة، جاءت صديقاتك لزيارتك!

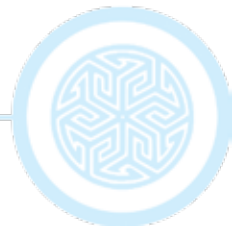
۴- اگر مضاف‌الیه «ی» متکلم وحده باشد ← می‌تواند حذف شود ← به جای آن، کسره می‌آید ← یا ربّی، یا ربّ، ربّ / یا اولادی، یا اولاد، اولاد /

۱- انواع واو

- واو عطف ← وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ / خَلَقَ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ.
- واو قسم ← جزء جروف جرّ است (واو جارّة) ← وَالْفَجْرِ / وَالْعَصْرِ / وَاللَّيْلِ / وَالنَّهَارِ.
- (برای مطالعه) واو حالیه ← ... وَ + اسم + خبر ← جَاءَ الطَّالِبُ وَهُوَ يَضْحَكُ.

۲- (برای مطالعه) فعل مضاعف: فعلی که در حروف اصلی آن حرف تکراری وجود دارد ← در صورت مجزوم شدن ← در صیغه‌های ۱، ۴، ۷، ۱۳، ۱۴ به جای ساکن، فتنحه می‌گیرد. ← * تَرَدُّ ← لا تَرَدُّ * يَفُكُّ ← لَمْ يَفُكْ

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس هفتم

ترجمه

عَيْنِ الْاَصَحِّ وَالادَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ لِلْأَسْئَلَةِ رَقْم ٢٧٨٧ حَتَّى رَقْم ٢٨٤٣:

٢٧٨٧- «لَا تَسْمَحُوا لِلنَّاسِ أَنْ يَشْرُكُوا الدُّنْيَا بِذَرِيعَةِ الْخُصُولِ عَلَى الْآخِرَةِ»:

- (١) مردم اجازه ندارند که دنیا را بهانه کنند و به آخرت دست یابند.
- (٢) به مردم اجازه ندهید که به بهانه‌ی دستیابی به آخرت دنیا را رها کنند.
- (٣) مردم اجازه نمی‌دهند که به بهانه‌ی آخرت، دنیا رها شود.
- (٤) به مردم اجازه نمی‌دهید که دنیا و آخرت را به طور یکسان رها کنند.

٢٧٨٨- «إِذْ التَّبَسَّتْ عَلَيْكُمْ الْفِتْنُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلَمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ»:

- (١) زمانی که فتنه‌ها همچون شبی گمراه‌کننده پوشیده شوند، پس بر شما لازم است که قرآن بخوانید.
- (٢) موقعی که لباس شب تاریک بر شما پوشیده شود، بر شما واجب است که به قرآن تمسک جویید.
- (٣) اگر لباس فتنه‌ها را مانند تکه‌های شب تاریک بپوشید، قرآن بر شما حکم می‌کند.
- (٤) هرگاه فتنه‌ها مانند پاره‌های شب تاریک بر شما مشتبه شوند، بر شماست که بر قرآن رجوع کنید.

٢٧٨٩- «كُلُّ أَيْدِي رَأْيِهِ فِي الْجُلُوسَةِ الَّتِي كُنْتُ قَدْ اشْتَرَكْتُ فِيهَا»:

- (١) در جلسه‌ای که در آن شرکت کرده بودیم هر کسی شروع به سخن گفتن نمود.
- (٢) هر اظهار نظری که در جلسه عنوان شد، من در آن شرکت داشتم.
- (٣) در جلسه‌ای که در آن شرکت می‌کردیم، هر کسی نظرش را بیان می‌کرد.
- (٤) هر کسی نظرش را در جلسه‌ای که در آن شرکت کرده بودم اظهار کرد.

٢٧٩٠- «ای دانش‌آموزان با فروتنی پروردگارتان را بخوانید»:

- (١) یا طُلابُ! اُدْعُوا رَبَّكُمْ خَاشِعِينَ.
- (٢) أَيُّهَا الطَّالِبَاتُ! اُدْعُوا رَبَّكُنَّ خَاشِعَاتٍ.
- (٣) أَيُّهَا طُلابُ! اُدْعُوا رَبَّكُمْ خَاشِعِينَ.
- (٤) یا طالبات! اُدْعُوا رَبَّكُنَّ خَاشِعَاتٍ.

٢٧٩١- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ الْمُرَادَفَاتِ:

(١) يَتَرَكُ - يَذَعُ	(٢) جَعَلَ - وَضَعَ	(٣) طَلَبَ - رَامَ	(٤) أَحْسَنَ - أَسَاءَ

٢٧٩٢- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (١) «مَنْ كَسَرَ مُؤْمِنًا فَعَلَيْهِ جَزَاءٌ»: هر کس مؤمنی را بشکند ترمیم و اصلاحش بر او واجب است.
- (٢) «رُبَّ ظَمَانٍ يَصْفُو الْمَاءَ غَصًى»: چه بسا گرسنه‌ای که با آب زلال مُرده است.
- (٣) «نَظَنُّ أَنْ الْوَالِدَةَ تَتَكَلَّمُ مَعَ نَفْسِهَا»: گمان می‌کنیم که پدر با خودش صحبت می‌کند.
- (٤) «هِيَ أَكْثَرُ مَتَى صَبْرًا»: او صبر مرا زیاد کرد.

٢٧٩٣- «قرآن، جامعه‌ی انسانی را از ناامیدی به سوی امیدواری بیرون می‌آورد»:

- (١) يَخْرِجُ الْقُرْآنُ مُجْتَمَعَ الْإِنْسَانِي مِنْ يَأْسٍ إِلَى الرَّجَاءِ.
- (٢) الْقُرْآنُ يَخْرِجُ الْجَامِعَةَ الْإِنْسَانِيَّةَ مِنَ الْيَأْسِ إِلَى الرَّجَاءِ.
- (٣) يَخْرِجُ الْقُرْآنُ مُجْتَمَعَ انساني من يأس إلى رجاء.
- (٤) الْقُرْآنُ يَخْرِجُ الْمُجْتَمَعَ الْإِنْسَانِي مِنَ الْيَأْسِ إِلَى الرَّجَاءِ.

٢٧٩٤- «وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ»:

- (١) حق را بگو که از جانب پروردگار شماست، پس هر کس خواست باید ایمان بیاورد.
- (٢) بگو: حق از سوی پروردگارتان است، پس هر کس بخواهد باید ایمان بیاورد.
- (٣) بگو که حق و حقیقت از پروردگارشان است، تا هر کس که بخواهد ایمان بیاورد.
- (٤) حق را که از جانب پروردگارتان است بگو تا هر کس که بخواهد ایمان بیاورد.

٢٧٩٥- «ای دانش‌آموزان محترم! پروردگارتان را فراموش نکنید و بر او توکل نمایید»:

- (١) أَيُّهَا الطَّالِبُ الْمُحْتَرِمُ! لَا تَنْسُوا رَبَّكُمْ وَتَوَكَّلُوا عَلَيْهِ.
- (٢) أَيُّهَا الطَّالِبُ الْمُحْتَرِمُونَ! لَا تَنْسُوا رَبَّكُمْ وَتَوَكَّلُوا عَلَيْهِ.
- (٣) أَيُّهَا الطَّالِبَاتُ الْمُحْتَرِمَاتُ! لَا تَنْسِينَ رَبَّكُنَّ وَتَوَكَّلْنَ عَلَيْهِ.
- (٤) یا طالباتِ المحترمات! لا تنسين ربكن و توكلن عليه.

۲۷۹۶- «و تُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ.»

- (۱) و می‌خواهیم کسانی که در زمین ضعیف شدند بر ما منت بگذارند و ما را پیشوایان و وارثان (زمین) قرار دهند.
- (۲) و ما خواستیم که با منت گذاشتن بر مستضعفان زمین آن‌ها را امامان و وارثان (زمین) قرار دهیم.
- (۳) و اراده می‌کنیم که همانا بر کسانی که در زمین، مستضعف شدند منت بگذاریم و آن‌ها را ائمه و وارثان همراه کنیم.
- (۴) و می‌خواهیم بر کسانی که در زمین ضعیف شمرده شدند منت بگذاریم و آن‌ها را پیشوایان و وارثان (زمین) قرار دهیم.

۲۷۹۷- «ای مسلمانان جهان! مانند کسانی نباشید که خداوند را فراموش کردند.»

- (۱) یا ایها المسلمون العالم! لا تَكُونُوا كَمَنْ نَسُوا اللَّهَ.
- (۲) یا مسلمون العالم! لا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ.
- (۳) یا مسلمات العالم! لا تَكُنَّ كَمَنْ نَسِيَتْ اللَّهَ.
- (۴) یا مُسْلِمِي العالم! لا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ.

(سراسری - انسانی - ۹۴)

۲۷۹۸- «أُ رَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي، يَا إِبْرَاهِيمُ»

- (۱) آیا تو نسبت به خدای من راغب شده‌ای، ای ابراهیم!
- (۲) یا ابراهیم؛ آیا تو به خدایان من علاقمند می‌باشی!
- (۳) ای ابراهیم؛ آیا تو از خدایان من رویگردان هستی!
- (۴) آیا تو از خدای من روی بر می‌گردانی، ای ابراهیم!

(سراسری - انسانی - ۹۴)

۲۷۹۹- «الذَّكَارُ بِلاَ عَمَلٍ كَالرَّامِي بِلاَ وَتَرٍ!»، عَيْنٌ غَيْرُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) به عمل کار برآید، به سخندانی نیست!
- (۲) علم چون حاصل کنی آنکه عمل خالص شود!
- (۳) عالم آن کس بود که بد نکند/ نه بگوید به خلق و خود نکند!
- (۴) بار درخت علم ندانم بجز عمل/ با علم اگر عمل نکنی شاخ بی‌بری!

(سراسری - تجربی - ۹۲)

۲۸۰۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) عندما أشعر بالألم ألتصق بالأرض بالسجود الطويل: هنگامی که احساس درد می‌کنم با سجده‌ی طولانی به زمین می‌چسبم،
- (۲) وأُخرج كلَّ ما بداخلي فسأجد هناك من يسمعي: و آنچه را در درون دارم بیرون می‌ریزم پس در آن‌جا کسی را خواهم یافت که به او گوش دهم،
- (۳) و ما أعرفه إلا بعد أن أسبَّحه ليلاً و نهاراً بالاشتياق: و او را نشناختم مگر این‌که شبانه روز به خاطر شوقم وی را تسبیح گفته باشم،
- (۴) و هذا الشَّوق لا يوصلني إلا إلى من هو الله الواحد! و این اشتیاق مرا به کسی که همان خدای واحد است رسانده است!

(سراسری - انسانی - ۹۲)

۲۸۰۱- «ای کسانی که بزرگی را می‌خواهید، تلاش کنید تا آن را به‌دست آورید!»، عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) یا أَيُّهَا الَّذِينَ تَرِيدُونَ الْعُلُوَّ، اسْعُوا حَتَّى تَكْتَسِبُوهُ!
- (۲) یا أَيُّهَا الَّذِينَ تَرِيدُونَ الْعُلُوَّ، اسْعُوا حَتَّى تَكْتَسِبُوهُ!
- (۳) یا أَيُّهَا اللَّتَانِ تَرِيدَانِ الْعُلُوَّ، اسْعِيَا حَتَّى تَكْتَسِبَاهُ!
- (۴) یا أَيُّهَا اللَّاتِي تَرِدْنَ الْعُلُوَّ، اسْعَيْنِ حَتَّى تَكْتَسِبْنَاهُ!

(سراسری - ریاضی - ۹۱)

۲۸۰۲- «أَخَذَتْنِي الدَّهْشَةُ عِنْدَمَا وَجَدْتُ فِي بَعْضِ الْكُتُبِ آراءَ وَ نَظَرِيَّاتِ كَانِ الْمُسْلِمُونَ قَدْ طَرَحُوهَا لِأَوَّلِ مَرَّةٍ»:

- (۱) شگفتی مرا فرا گرفت زمانی که افکار و نظراتی را که برای بار اول مسلمین در برخی کتاب‌ها طرح کرده بودند یافتم!
- (۲) حیرت مرا فرا گرفت هنگامی که در بعضی کتاب‌ها آراء و نظریاتی یافتم که مسلمانان برای اولین بار آن‌ها را مطرح کرده بودند!
- (۳) دچار تعجب شدم وقتی دریافتم در بعضی کتاب‌ها آراء و نظریاتی از مسلمانان آمده که برای نخستین بار آن‌ها، آن را طرح کرده بودند!
- (۴) دچار حیرت و تعجب شدم هنگامی که افکار و نظراتی را که توسط مسلمین برای بار نخست طراحی شده بود در آن کتاب‌ها یافتم!

(سراسری - ریاضی - ۹۱)

۲۸۰۳- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) خیر و نیکی را جز با خوبی جواب مده! لا تَرُدَّ الْخَيْرَ إِلَّا بِالْخَيْرِ!
- (۲) صبور پیروزی را با صبر به دست می‌آورد! يحصل الصبور على الظفر بالصبر!
- (۳) کسی که نصیحت را به تو هدیه کند، آن را بپذیر! اقبل كلَّ نصيحة أهداها إليك!
- (۴) در دشمنی با دشمنان نه افراط کن و نه تفريط! لا تُفْرِطْ وَ لا تُفْرِطْ فِي الْعَدَاوَةِ مَعَ الْأَعْدَاءِ!

(سراسری - تجربی - ۹۱)

۲۸۰۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) أصلح عملك حتى ترى جمال العلم و فوائده! عملت را اصلاح کن تا زیبایی و فواید علم را ببینی!
- (۲) إِنَّ الْعَالَمَ كُلَّمَا يُحَاوِلُ فِي كَسْبِ الْعِلْمِ لَا يَتَعَبُ! عالم هر چند در راه علم می‌کوشد ولی خسته نخواهد شد!
- (۳) قل الحق و لاتخف عواقبه لأنَّ قيمتك بشجاعتك! حق را بگو و از عواقب آن بیم نداشته باش، زیرا ارزش تو به شجاعت تو است!
- (۴) إذا بُعِدَ النومُ الكثير عن نفسك فستتقدَّم في جميع أمورك! هرگاه خواب زیاد را از خود دور کنی در همه‌ی کارهای خود پیشرفت خواهی کرد!

(سراسری - انسانی - ۹۱)

۲۸۰۵- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (۱) لا يستطيع الباطل أن يصرع الحق في الميدان أبداً: باطل هرگز نتوانسته است که با حق در میدان درگیر شود،
- (۲) لأنَّ الحقَّ موجود و الباطل زهوق إن شاء الله: زیرا حق موجود است و باطل نابودشدنی است اگر خدا بخواهد،
- (۳) لا يستطيع الفرد الواحد في العصر الواحد أن يهدم بناء الباطل: یک فرد واحد در یک زمان واحد نمی‌تواند بنای باطل را ویران کند،
- (۴) و هدمه إنما يحصل بواسطة أفراد متعددين و في عصور متعددة: و ویران کردن آن فقط توسط افرادی متعدد و در زمان‌هایی متعدد رخ می‌دهد!

۲۸۰۶- «بد اصل گدا، چو خواجه گردد نه نکوست / مغرور شود، نداند از دشمن دوست!» عین المناسب للمفهوم: (سراسری - انسانی - ۹۱)

(۱) کلّ إناء يترشح بما فيه! (۲) لا يصير العدوّ صديقاً بالتعطف! (۳) طار الوُشاة على صفاء ودادهم! (۴) من قصد البحر استقلّ السواقيا!

۲۸۰۷- «تجربه‌هایی که در طول عمرم کسب کرده‌ام ثابت کرده است که اگر درباره‌ی موضوعی خوب بیندیشم، به نتیجه‌ی مفیدی

می‌رسم!» (سراسری - ریاضی - ۹۰)

(۱) لقد بينت تجاربي طول حياتي، أنني لأحصل على عاقبة جيدة، لو فكرت أفكاراً جيدة!

(۲) قد ثبتت التجارب التي ترينت بها طول عمري، لو تأمل جيداً، لأحصل على نتيجة مفيدة!

(۳) لقد أظهرت ما اكتسبته من التجارب في حياتي، لو أفكر حول الموضوع جيداً، لأصل على نتيجة حسنة!

(۴) قد أثبتت التجارب التي اكتسبتها طول عمري، أنني إن تأملت حول موضوع تأملاً حسناً، وصلت إلى نتيجة مفيدة!

۲۸۰۸- «أخذتني الدهشة عندما شاهدت اجتهد زميلاتي في أداء واجباتهنّ أكثر من غيرهنّ!»: (سراسری - زبان - ۹۰)

(۱) آن‌گاه که تلاش دوستان خود را که بیش از دیگران در ادای وظایف خویش می‌کوشیدند می‌بینم در شگفت می‌شوم!

(۲) وقتی سعی رفقایم را بیش‌تر دیدم که در انجام دادن وظایفشان تلاش می‌کنند، تعجب و حیرت مرا فرا گرفت!

(۳) آن‌گاه که فعالیت همکلاسیهایم را در انجام تکالیف بیش‌تر از سایرین دیدم سخت حیرت کردم!

(۴) وقتی تلاش همکلاسیهایم را در انجام تکالیفشان بیش از دیگران دیدم حیرت مرا فرا گرفت!

۲۸۰۹- عین الخطأ:

(۱) قطعاً شما در شرف بهبودی هستید!»: إنکم علی وشک الشفاء!

(۲) «کفّاش در مغازه‌ی خود بسیار کار می‌کرد!»: كان الحذاء يعمل في حانوته عملاً كثيراً!

(۳) «مکان ندارد اسم من از این مسابقه حذف شود!»: لا يمكن أن يحذف اسمي من هذه المسابقة!

(۴) «ماهی بزرگ دریا از سمتی به سمتی دیگر شنا می‌کرد!»: كان السمكة الكبيرة البحار تسبح من جانب إلى جانب!

۲۸۱۰- «یری الکافر يوم القيامة أن أعماله السيئة تشهد عليه، و لا بدّ من ذلك!»: (سراسری - زبان - ۸۹)

(۱) انسان کافر روز قیامت را در حالی‌که اعمال بدش علیه او شهادت می‌دهند، خواهد دید، و راه فراری هم ندارد!

(۲) کافر روز قیامت را می‌بیند که کارهای بد او بر ضد وی شاهد هستند، و هیچ راه چاره‌ای برای او نیست!

(۳) انسان کافر روز قیامت را می‌بیند که اعمال بد گواه او شده است، و راه گریزی هم از آن ندارد!

(۴) کافر روز قیامت می‌بیند که اعمال بدش علیه او شهادت می‌دهند، و چاره‌ای هم از آن نیست!

۲۸۱۱- «لا تسمح لنفسك أن تخذعك و توقعك في طلب مال الدنيا بذريعة ضرورتها!»: (سراسری - زبان - ۸۹)

(۱) نفس تو اجازه ندارد که به وسیله‌ی نیاز به مال تو را فریب داده، تا به راه کسب ثروت دنیا وارد شوی!

(۲) به نفست اجازه مده فریب دهد و تو را به دنبال طلب مال دنیا بیندازد به بهانه‌ی ضروری بودن آن!

(۳) اجازه مده که نفست به بهانه‌ی ضرورت، تو را به دنبال طلب مال اندک دنیا انداخته، فریب بدهد!

(۴) نیاز به مال را بهانه‌ای برای به‌دست آوردن مال دنیا قرار مده، تا نفس تو نیز چنین بهانه‌ای یابد!

۲۸۱۲- عین الصحیح:

(۱) «إذا ذُوقَ الناس الرحمة فرحوا بها.»: هنگامی که به مردم رحمت چشاندن شود بدان خوشحال می‌شوند.

(۲) «و إن أصابهم سيئة بما كانوا يكذبون.»: و چون به خاطر گفتن یک دروغ مصیبتی به آن‌ها رسید،

(۳) «يسوا كلهم من رحمة ربهم.»: آنان نسبت به رحمت الهی ناامید می‌شوند،

(۴) «فالله يذيقهم بعض ما عملوا، لعلهم يرجعون!»: پس خدا به بعضی از آن‌ها کارهایشان را چشاند، شاید بازگردند!

۲۸۱۳- «لا تترك الدنيا بذريعة الحصول على الآخرة.» عین الخطأ عن مفهوم العبارة: (سراسری - ریاضی - ۸۸)

(۱) يكتسب ما في الآخرة بما في هذه الدنيا!

(۲) يجب أن تكون الدنيا وسيلة لكسب الآخرة!

(۳) يجب عليك أن تعمل في الدنيا للآخرة!

(۴) لا تحصل على الآخرة إلا بترك الدنيا!

۲۸۱۴- عین الخطأ:

(۱) «ما سمح والدای أن أترك الدراسة بذريعة تأمين المعاش!»: والدینم اجازه ندادند که به بهانه‌ی تأمین معاش تحصیل را ترک کنم!

(۲) «تعلّمت في الحياة أتى إن كسرت مؤمناً فعلی جبره!»: در زندگی آموختم که اگر مؤمنی را بشکنم ترمیم آن بر من واجب است!

(۳) «يعاني الإنسان هذا المرض مادام مجهولاً على الأطباء!»: مادام که بیماری انسان برای اطبا ناشناخته باشد از آن رنج می‌برند!

(۴) «جعل التقدير الإلهي شيخاً عالماً وسيلة لهدايتي في الحياة!»: تقدیر الهی پیر فرزانه‌ای را وسیله‌ای برای هدایتم در زندگی قرار داد!

(سراسری - تجربی - ۸۸)

۲۸۱۵- عَيْنِ الْخَطَا:

(سراسری - انسانی - ۸۸)

- ۱) «ينبغي لك أن تصفح عن خطا صديقك مهما قل!»: شايسته است كه اشتباه دوستت را هر قدر هم اندك باشد تكرار نكني!
- ۲) «لا تنس أنك عاهدتني أن تحفظني في الوطن كلها!»: فراموش مكن به من قول دادی كه مرا در همه‌ی جاها حفظ كني!
- ۳) «ما أعظم المراء الذي يستقل جوده الكثير إلى الآخرين!»: چه بزرگ است انسانی كه سخای زیاد خود را نسبت به دیگران اندك می‌شمارد!
- ۴) «كانت المدرسة تضجُّ بأصوات التلاميذ الذين يلعبون كرة القدم!»: مدرسه مالا مال از صداهاى دانش‌آموزانى بود كه فوتبال بازی می‌کردند!

۲۸۱۶- عَيْنِ الْخَطَا:

(سراسری - انسانی - ۸۸)

- ۱) «هيج رنگي همچون رنگ سبز، شادی را در وجودم بر نمی‌انگیزد!»: لا لون يبعث السرور في نفسي مثل اللون الأخضر!
- ۲) «توانم را به خاطر كار زیاد از دست دادم، ولی آن را به تدریج باز یافتم!»: فقدت طاقتی بسبب العمل الكثير، و لكنني استعدتها تدريجياً!
- ۳) «خوشا به حال تو، زیرا همیشه برای مواجه شدن با سختی‌ها آماده‌تر از من هستی!»: طوبى لك، لأنك دائماً أكثر استعداداً مني لمواجهة الشدائد!
- ۴) «آيا می‌دانید كه شتر می‌تواند هفته‌ها بدون غذا یا آب زنده بماند!»: أ علمتم أن الجمل قادرة على أن يبقى الأسبوع كله بدون الطعام أو الماء!

۲۸۱۷- «يريد الله من عباده أن لا يحرموا النعم الإلهية على أنفسهم ولا يضيعوها!»:

(سراسری - هنر - ۸۸)

- ۱) پروردگار از بندگان خویش خواسته است كه نعمت‌های او را بر خود حرام و تباه نكنند!
- ۲) خواسته‌ی خداوند از بندگان این است كه موهبت‌های خدا را بر خودشان حرام و ضایع نكنند!
- ۳) خداوند از بندگان خویش می‌خواهد كه نعمت‌های الهی را بر خویش حرام نكنند و آن‌ها را تباه نسازند!
- ۴) خدا از بنده‌های خود خواسته است كه نعمت پروردگار را بر نفس خویش تحریم نكنند و آن را ضایع نسازند!

۲۸۱۸- «و لا تترك الدنيا بذريعة الحصول على الآخرة!» الصَّحیح عن مفهوم العبارة:

(سراسری - هنر - ۸۷)

- ۱) الحصول على الآخرة ذريعة مفيدة للانسان.
- ۲) مفتاح الوصول إلى الآخرة في الدنيا.
- ۳) لا تحصل على الآخرة إلا بترك الدنيا.
- ۴) ترك الدنيا مقدمة لترك الآخرة.

۲۸۱۹- «يا طالب العلم ينبغي لك أن تتخلق بالحلم والوقار!»:

(سراسری - انسانی - ۸۶)

- ۱) ای جوینده‌ی علم برای تو شایسته است كه به بردباری و متانت آراسته شوی!
- ۲) ای دانشجو شایسته و سزاوار است كه تو خود را به شكیباى و متانت بیارایی!
- ۳) ای دانش‌آموز شایستگی تو در این بود كه مزین به تحمّل و وقار بشوی!
- ۴) ای جویای دانش بر تو لازم است كه در خود صبر و متانت را ایجاد كني!

۲۸۲۰- عَيْنِ الْخَطَا:

(سراسری - انسانی - ۸۶)

- ۱) «أيا تصور می‌كنی در اسلام ظلمی وجود دارد،»: أنتصوّر أنّ في الاسلام ظلماً،
- ۲) «كه هوادارانش را از پیشرفت باز می‌دارد!»: يصدّد محبّيه عن التقدّم!
- ۳) «حال آن‌كه همین اسلام در دوران گذشته‌اش،»: وهذا إسلام في العهد الماضي،
- ۴) «در علم و فرهنگ پیشرفت بسیاری کرده بود!»: كان قد تقدّم في العلم و الثقافة كثيرًا!

۲۸۲۱- عَيْنِ الْخَطَا:

(سراسری - تجربی - ۸۵)

- ۱) «لا تُضيع نعم الله بالاستفادة منها في غير طريق الحق!»: نعمت‌های خدا را با استفاده‌ی از آن‌ها در راه غیر حق تباه مساز!
- ۲) «إنّ التأمل في القرآن يغير أسلوبنا في الحياة.»: دقت کردن در قرآن روش ما را در زندگی دگرگون می‌کند.
- ۳) «إنّ القرآن هادٍ إلى أفضل وأقوى الطرق.»: قرآن به‌سوی برترین و استوارترین راه‌ها هدایتگر است.
- ۴) «الفتن كقطع الليل المظلم فاجتنبوها!»: فتنه‌ها چون پاره‌ی شب تاریک است پس از آن دوری کردند!

۲۸۲۲- «نجد في بعض الآثار و الرسائل العلمية في العالم نظريات كانت قد طُرحت لأول مرة من جانب العلماء المسلمين.»:

(سراسری - هنر - ۸۵)

- ۱) ما در برخی آثار و نوشته‌های علمی دنیا به نظراتی برخورد کرده‌ایم كه اولین بار از سوی دانشمندان مسلمان مطرح شده است.
- ۲) در بعضی آثار و رساله‌های علمی در جهان نظریه‌هایی می‌یابیم كه برای اولین بار از جانب دانشمندان مسلمان طرح شده بود.
- ۳) در نشانه‌ها و رساله‌های علمی جهان بعضی تئوری‌ها را می‌بینیم كه برای بار اول از طرف علمای مسلمین طرح شد.
- ۴) در آثار و كتب علمی در دنیا ما به برخی نظریات از سوی علمای مسلمان برای بار اول برخورد می‌کنیم.

۲۸۲۳- «إنّ الإنسان لن يتمتع بقدرته العظيمة إلا في مساعدة الآخرين!»:

(سراسری - هنر - ۸۵)

- ۱) قطعاً انسان از نیروی عظیمی جز كمك به دیگران، بهره نمی‌برد!
- ۲) انسان فقط در كمك به دیگران از نیروی عظیم خود بهره‌مند خواهد شد!
- ۳) انسان مسلماً هنگام كمك به دیگران از نیروهای زیاد خویش بهره خواهد برد!
- ۴) هرگز انسان جز با كمك دیگران از نیروهای بزرگ خود استفاده نخواهد كرد!

۲۸۲۴- «قرآن و اسلام به مردم اجازه نمی دهند که دنیا را به بهانه‌ی آخرت رها سازند!» عَنِ الصَّحِيح:

- (۱) لا يَسْمَحُ الْقُرْآنُ وَالْإِسْلَامُ لِلشُّعُوبِ لِيَدْعُوْنَ دُنْيَاهُمْ بِذَرِيعَةِ الْآخِرَةِ! (۲) لَنْ يَسْمَحَ الْقُرْآنُ وَالْإِسْلَامُ لِلنَّاسِ لِكَيْ يَدْعُوا الدُّنْيَا بِدَلِيلِ الْآخِرَةِ!
(۳) إِنَّ الْقُرْآنَ وَالْإِسْلَامَ لَا يَسْمَحَانِ لِلنَّاسِ لِيَدْعُوْنَ دُنْيَاهُمْ بِذَرِيعَةِ الْآخِرَةِ! (۴) إِنَّ الْقُرْآنَ وَالْإِسْلَامَ لَا يَسْمَحَانِ لِلنَّاسِ أَنْ يَتْرَكُوا الدُّنْيَا بِذَرِيعَةِ الْآخِرَةِ!

۲۸۲۵- «أَتُصَدِّقُ أَنَّ قُوَى الظُّلْمِ تَقْدِرُ أَنْ تَسِيْطِرَ عَلَى الْعَالَمِ؟!»:

- (۱) آیا تو راست می گویی که نیروی ظلم می تواند بر جهان مسلط شود؟! (۲) آیا باور داری که نیروهای ستم می توانند بر جهان مسلط شوند؟!
(۳) آیا تو صدقه می دهی که سپاه ستم بتواند بر جهان سیطره یابد؟! (۴) آیا سیطره‌ی نیروهای ظالم را بر عالم می توانی باور کنی؟!

۲۸۲۶- «انسان با استفاده از سنن و قوانین غیرقابل تغییر در جهان به هدف خود خواهد رسید.»:

- (۱) بالانتفاع من السنن و القوانين الّتی لا تتغیّر یصل الإنسان إلى أهدافه.
(۲) سیصل الانسان إلى غایته بالاستفادة من السنن و القوانين الّتی لا تتغیّر فی العالم.
(۳) الانسان یتمتّع بالسنن و القوانين الّتی لا تتغیّر و سوف یصل إلى الغایة فی الدّنیة.
(۴) سوف یصل الانسان إلى هدفه باستفادته من السنّة و القوانين دون تغیر.

۲۸۲۷- «مؤمنان از سلطه‌ی ستمگران ناامید نمی شوند زیرا می دانند سرانجام حق پیروز است!»:

- (۱) لَنْ تَبْسُطَ الْمُؤْمِنَاتُ مِنْ سَیْطَرَةِ الظَّالِمِ لِأَنَّهُنَّ یَعْرِفْنَ الْحَقَّ غَالِبًا أُخِيرًا!
(۲) الْمُؤْمِنُونَ لَا یَبْیِئُونَ مِنْ غَلْبَةِ الظُّلْمَةِ عَلَیْهِمْ وَ یَعْرِفُونَ الْحَقَّ هُوَ الْغَالِبُ أُخِيرًا!
(۳) إِنَّ الْمُؤْمِنَاتِ لَمْ یَبْیِئْنَ مِنْ تَسْلُطِ الْکُفَّارِ وَ یَدْرُکُونَ بِأَنَّ الْحَقَّ هُوَ الْبَاقِیُ فِی النِّهَايَةِ!
(۴) لَا یَبْیِئُ الْمُؤْمِنُونَ مِنْ سَیْطَرَةِ الظَّالِمِ لِأَنَّهُمْ یَعْلَمُونَ أَنَّ الْحَقَّ هُوَ الْمُنْتَصِرُ فِی النِّهَايَةِ!

۲۸۲۸- «إِنَّ سَبَبَ تَقَدُّمِ الْمُسْلِمِیْنَ الْعِلْمِیِّ تَكْرِیمِ الْإِسْلَامِ الْعِلْمَ وَالْعُلَمَاءَ.»:

- (۱) قطعاً پیشرفت علم نزد مسلمانان، احترام اسلام به دانش و دانشمندان بوده است.
(۲) قطعاً علت پیشرفت علمی مسلمانان، بزرگ داشتن علم و دانشمندان توسط اسلام است.
(۳) بی شک محترم شمردن علم و عالمان در اسلام، باعث پیشروی مسلمانان در علم بوده است.
(۴) همانا احترام گذاشتن به دانش و دانش پژوهان، باعث پیشرفت علم نزد مسلمانان شده است.

۲۸۲۹- «مسلمانان در جستجوی علوم، به دورترین نقطه‌ی کره‌ی زمین سفر می کردند!»:

- (۱) كَانَ الْمُسْلِمُونَ یُرْحَلُونَ إِلَى أَقْصَى الْأَرْضِ بِأَحْثَنِ عَنِ الْعُلُومِ!
(۲) كَانُوا الْمُسْلِمِیْنَ یُرْحَلُونَ إِلَى أَقْصَى الْأَرْضِ یَبْحَثُونَ عَنِ الْعُلُومِ!
(۳) الْمُسْلِمُونَ كَانُوا یَسَافِرُونَ إِلَى أَقْصَى كُرَةِ الْأَرْضِ وَ هُمْ یَبْحَثُونَ عَنِ الْعِلْمِ!
(۴) أَنَّ الْمُسْلِمِیْنَ كَانُوا یَسَافِرُونَ إِلَى أَبْعَدِ نَقَاطِ الْأَرْضِ وَ هُمْ بِأَحْثَنِ عَنِ الْعُلُومِ!

۲۸۳۰- عَنِ الْخَطِّ:

- (۱) «مَنْ ضَمِعَ نَعَمَ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ بِهَا!»: كَسَى كَيْ نَعْمَتِهَاى خُدا رَا ضَاعِیْ مِی كُنْدَ كَافِرِ اسْتِ!
(۲) «لَیْسَ مِنْ أَوْلِیَاءِ اللَّهِ إِلَّا الْمُتَّقُونَ!»: فَقَطْ اَفْرَادُ بَا تَقْوٰی اَز اَوْلِیاءِ خُداوَنْد هَسْتَنْدِ!
(۳) «عَلِیْنَا أَنْ نُكْرِمَ الَّذِیْنَ ضَحَّوْا بِأَنْفُسِهِمْ لِكِرَامَةِ شَعْبِنَا!»: مَا بَایْدَ كَسَانِی رَا كِهْ خُود رَا بَرای كِرَامَتِ مِلَتِ مَا فِدا كَرَدَنْدَ گِرَامِی بَدَارِیْمِ!
(۴) «كَانَ سَبَبُ تَقَدُّمِ الْمُسْلِمِیْنَ فِی مَجَالِ الْعِلْمِ، تَكْرِیمِ الْإِسْلَامِ لَهُ.»: عِلَتِ پِشَرِفَتِ مُسْلِمَانانِ دَر عَرَصِی عِلْمِ، بَزَرگداشتِ اسلامِ نَسَبَتِ بَه عِلْمِ بُوَد.

۲۸۳۱- «يَا طُلَّابَ الْعِلْمِ، اعْتَبِرُوا بِالْفُشْلِ وَ بِالْجَارِبِ الْقِيَمَةِ!»:

- (۱) ای دانش آموزان، از ناکامی ها و تجربه ها پند بگیرید!
(۲) ای طالبان علم، از شکست و تجربه های ارزشمند عبرت بگیرید!
(۳) ای جویندگان علم، آن ها از شکست ها و تجربه های با ارزش عبرت گرفته اند!
(۴) ای طالبان علم! آیا به شکست و تجربه های قیمتی با عبرت نگاه کرده اید!

۲۸۳۲- «ای جوینده‌ی علم، به درجات والای علمی نخواهی رسید مگر با تلاش و امید!»:

- (۱) یا طالب العلم، لَنْ تَتَوَصَّلَ إِلَى الدَّرَجَاتِ الْعَالِیَةِ الْعِلْمِیَّةِ إِلَّا بِالْإِجْتِهَادِ وَ الْأَمَلِ!
(۲) یا طالِیة العلم، سوف لا تَبْلُغِیْنِ مَكانةَ عِلْمِیَّةِ رَفِیْعَةِ إِلَّا بِالسَّعٰی وَ الرَّجاءِ!
(۳) یا طُلَّابِ الْعِلْمِ، لَنْ تَتَوَصَّلُوا إِلَى دَرَجَاتِ عِلْمِیَّةِ عَالِیَةِ إِلَّا بِالْعَمَلِ وَ الْأُمْنِیَةِ!
(۴) یا طالب العلم، سوف لم تصل إلى مقامات عالیة علمیة إِلَّا بِاجْتِهَادِكَ وَ الْأَمَلِ!

۲۸۳۳- «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ، قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا: بگو»

- ۱) به کسی که زینت خدا را که برای بندگان خود خارج نموده، حرام کرده و از روزی منع کرده، بگو این (نعمت‌ها) در زندگی دنیا برای اهل ایمان است!
- ۲) به کسی که زینت خدا را که برای بندگانش بیرون آورد، محترم می‌شمرد و از روزی پاک منع می‌کند، بگو این (نعمت‌ها) در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آوردند!
- ۳) چه کسی زینت خدا را که برای بندگان خود خارج کرد، محترم شمرد و از آن روزی‌های پاکیزه خارج کرد، بگو این (نعمت‌ها) برای اهل ایمان فقط در زندگی دنیا است!
- ۴) چه کسی زینت خدا را که برای بندگانش بیرون آورد و روزی‌های پاکیزه را حرام کرده، بگو این (نعمت‌ها) برای کسانی است که در زندگی دنیا ایمان آوردند!

۲۸۳۴- عَيْنِ الصَّحِيح:

- ۱) لَا تَأْخُذْنَا الدَّهْشَةُ حِينَما تَسْعَوْنَ نَشِيطِينَ وَ تَنْجَحُونَ فِي الْحَيَاةِ! تعجب ما را فرا نمی‌گیرد وقتی فعالانه می‌کوشید و در زندگی موفق می‌شوید!
 - ۲) قُلْتُ لَا يَسْمَعُ أَحَدٌ صَوْتِي فِي هَذَا اللَّيْلِ الْمَوْحَشِ إِلَّا أُمِّي! گفتیم در این شب وحشتناک تنها مادر است که صدای مرا می‌شنود!
 - ۳) يَا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ! لَا تَخْشَوُا الْقُوَى الْإِسْكَابِيَّةَ بَلْ اعْتَمِدُوا عَلَى إِيْمَانِكُمْ! ای مؤمنان! از قدرت استکباری نترسید، بلکه همواره بر ایمان خودتان تکیه کنید!
 - ۴) تَفْتَحُ أَبْوَابَ الْجَنَّةِ عَلَى رَجُلٍ يَبِيعُ الْفَرْحَ فِي قَلْبِ مُؤْمِنٍ! آن مردی که شادی را در دل مؤمن بر می‌انگیزد، درهای بهشت را می‌گشاید!
- ۲۸۳۵- عَيْنِ الْأَقْرَبِ مِنْ مَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ: «الْقُرْآنُ لَا يَسْمَحُ لِلنَّاسِ أَنْ يَتْرَكُوا الدُّنْيَا بِذَرِيْعَةِ الْحَصُولِ عَلَى الْآخِرَةِ!»
- ۱) تَرَكْتُ الدُّنْيَا مَقْدَمَةً لِلْحَصُولِ عَلَى الْعَقْبَى!
 - ۲) يُمَكِّنُ الْحَصُولُ عَلَى الْعَقْبَى مَعَ الْإِهْتِمَامِ بِأُمُورِ الدُّنْيَا!
 - ۳) لَيْسَتْ الدُّنْيَا وَسِيلَةً لِلْحَصُولِ عَلَى الْعَقْبَى!
 - ۴) عَلَى الْمُؤْمِنِ أَنْ لَا يَسْتَفِيدَ مِنَ النَّعْمِ الْإِلَهِيَّةِ!

۲۸۳۶- «ای جوانان عزیز! اجازه ندهید ناامیدی بر شما چیره شود و شما را از دست‌یابی به موفقیت بازدارد!»:

- ۱) أُيِّتِهَا الْفَتَيَاتُ الْعَزِيزَاتُ! لَا يَسْمَحَنَّ لِلْيَأْسِ أَنْ يَسْلُطَ عَلَيْكِنَّ وَ يَمْنَعَكِنَّ عَنِ الْحَصُولِ عَلَى النِّجَاحِ!
 - ۲) يَا أَيُّهَا الشَّبَابُ الْأَعْزَاءُ! لَا تَسْمَحْنَ لِلْقَنُوطِ أَنْ يَتَغَلَّبَ عَلَيْكُمْ وَ يَنْهَاكُمْ عَنِ الْوَصُولِ إِلَى النِّجَاحِ!
 - ۳) أَيُّهَا الشَّبَابُ الْأَعْزَاءُ! لَا تَسْمَحُوا لِلْيَأْسِ أَنْ يَتَسَلَّطَ عَلَيْكُمْ وَ يَمْنَعَكُمْ عَنِ الْحَصُولِ عَلَى النِّجَاحِ!
 - ۴) يَا أَيُّهَا الْبَنَاتُ الْعَزِيزَاتُ! لَا تَسْمَحَنَّ لِلْقَنُوطِ أَنْ يَتَغَلَّبَ عَلَيْكِنَّ وَ يَنْهَاكِنَّ عَنِ وَصُولِ إِلَى النِّجَاحِ!
- ۲۸۳۷- «لَا يَسْمَحُ الْجَمَاعَةُ لِلْإِنْسَانِ أَنْ يَنْسِيَ حَقُوقَ الضَّعِيفَاءِ بِذَرِيْعَةِ الْوَصُولِ إِلَى التَّقَدُّمِ وَ يَبِيعَ عَقْبَاهُ رَخِيصًا!»: جامعه به»

- ۱) انسان اجازه نمی‌دهد به بهانه‌ی رسیدن به پیشرفت، حقوق ضعیفان را فراموش کند و آخرتش را ارزان بفروشد!
- ۲) بهانه‌ی به دست آوردن پیشرفت، به انسان اجازه‌ی فراموش کردن حقوق ضعیفان و ارزان فروختن آخرتش را نمی‌دهد!
- ۳) انسان اجازه نداد به بهانه‌ی رسیدن به پیشرفت، حقوق ضعیفان را به فراموشی بسپارد و آخرت را ارزان به فروش برساند!
- ۴) انسان اجازه نمی‌دهد به وسیله‌ی به دست آوردن پیشرفت، حقوق ضعیفان را پایمال کند و آخرتش را ارزان بفروشد!

۲۸۳۸- «ای جوانان کوشا به‌خاطر پیشرفت علمی کشور پژوهش‌ها را ترک نکنید!»:

- ۱) أَيُّهَا الشَّبَابُ السَّاعُونَ لَا تَتْرُكُوا دَرَسَاتِ الْعِلْمِيَّةِ مِنْ أَجْلِ التَّقَدُّمِ الْبَلَدِ!
- ۲) أَيُّهَا الشَّبَابُ السَّاعُونَ لَا تَتْرُكُوا الْأُبْحَاثَ مِنْ أَجْلِ التَّقَدُّمِ الْعِلْمِيِّ لِلْوَطَنِ!
- ۳) يَا شَبَابَ السَّاعِينَ لَا تَدْعُوا التَّحْقِيقَاتَ مِنْ أَجْلِ التَّقَدُّمِ الْعِلْمِيِّ لِلْبَلَادِ!
- ۴) يَا أَيُّهَا الشَّبَابُ الْمُجْتَهِدُ لَا تَدْعُوا التَّحْقِيقَاتَ الْعِلْمِيَّةَ لِلتَّقَدُّمِ الْبَلَادِ مُجْتَهِدِينَ!

۲۸۳۹- «مَوْرُخُو الْعِلْمِ يَعِدُّونَ الْعُلَمَاءَ الْمُسْلِمِينَ مِنْ بُنَاةِ الْحَضَارَةِ الْعِلْمِيَّةِ لِأَنَّ عُلَمَاءَنَا فِي الْبُلْدَانِ الْإِسْلَامِيَّةِ تَوَسَّعُوا فِي الْعُلُومِ الْمُخْتَلِفَةِ فِي زَمَانِهِمْ!»:

- ۱) مَوْرُخَانِ عِلْمِ، دَانِشْمَنْدَانِ مُسْلِمَانِ رَا اَز بَنِيَانِ گُذَارَانِ تَمَدَّنِ عِلْمِي بَه شِمَارِ مِي‌آوردند، زيرا دَانِشْمَنْدَانِ مَا دَر كُشُورِهَايِ اِسْلَامِي دَر دَانِش‌هَايِ گُونَاگونِ دَر زَمَانِ خُودِ تَوْسِعَه اِيْجَادِ كَرْدَنْد!
- ۲) تَارِيخ‌نِگَارَانِ عَرَصَه‌يِ عِلْمِ، دَانِشْمَنْدَانِ اِسْلَامِي رَا اَز جَمْلَه بَنِيَانِ گُذَارَانِ تَارِيخِ عِلْمِ مُحْسُوبِ مِي‌کنند، چُون دَانِشْمَنْدَانِ مَا دَر كُشُورِهَايِ مُسْلِمَانِ دَر اَنْوَاعِ دَانِش‌هَايِ گُونَاگونِ زَمَانِ خُودِ تَحْوُلِ اِيْجَادِ كَرْدَنْد!
- ۳) تَارِيخ‌دَانَانِ عِلْمِ، دَانِشْمَنْدَانِ مُسْلِمَانِ رَا بَانِيَانِ تَمَدَّنِ مِي‌دانند، زيرا دَانِشْمَنْدَانِ سِرْزَمِيْن‌هَايِ اِسْلَامِي دَر اَنْوَاعِ دَانِشِ دَر زَمَانِه‌يِ خُودِ پِيْشَرَفْتِ اِيْجَادِ نَمُودَنْد!
- ۴) مَوْرُخَانِ عِلْمِ، عِلْمَايِ اِسْلَامِي رَا اَز سَازَنْدِگَارَانِ تَمَدَّنِ عِلْمِي جِهَانِ مِي‌دانند، چُون كِه عِلْمَايِ مَا دَر كُشُورِهَايِ اِسْلَامِي بَاعْثِ گَسْتَرِشِ عِلْمِ دَر اَنْوَاعِ عِلُومِ دَر زَمَانِ خُودِشَانِ شَدَنْد!

۲۸۴۰- «حِينَ النَّظَرِ إِلَى هَذِهِ الْكُتُبِ تَأْخُذُنَا الدَّهْشَةُ لِأَنَّنا نَجِدُ فِيهَا آرَاءَ وَ نَظَرِيَّاتٍ كُنَّا نَعْتَقِدُ أَنَّ قَدْ طَرَحْنَاهَا.»:

- ۱) هَنَگَامِي كِه بَه اِيْنِ كُتَاب‌هَا نَظَرِ مِي‌افَكَنِيْمِ تَعَجَبِ مِي‌كَنِيْمِ زِيْرَا دَر اَن‌هَا آرَاءَ وَ نَظَرِيَّاتِي رَا مِي‌يَابِيْمِ كِه اَعْتِقَادِ دَاشْتِيْمِ مَا اَن رَا مَطْرَحِ نَمُودِه‌اِيْمِ.
- ۲) هَنَگَامِ نَگَاهِ كَرْدَنْ بَه اِيْنِ كُتَاب‌هَا تَعَجَبِ مَا رَا فَرَا مِي‌گِيْرِدِ، بَرَايِ اِيْنِ كِه دَر اَن‌هَا آرَاءَ وَ نَظَرِيَه‌هَائِي رَا مِي‌يَابِيْمِ كِه مَعْتَقَدِ بُوْدِه‌اِيْمِ مَا اَن‌هَا رَا مَطْرَحِ كَرْدِه‌اِيْمِ.
- ۳) بَه‌هَنَگَامِ دِيْدَنْ اِيْنِ كُتَاب‌هَا شَگَفْتِ زَدِه شَدِيْمِ، زِيْرَا مُوَاجِهِ بَا آرَاءَ وَ عَقَايِدِي شَدِيْمِ كِه گِمانِ كَرْدِيْمِ مَا اَن‌هَا رَا مَطْرَحِ كَرْدِه‌اِيْمِ.
- ۴) هَنَگَامِي كِه نَگَاهِ مَا بَه اِيْنِ كُتَاب‌هَا افْتَادِ، حَيْرَتِ مَا رَا گَرَفْتِ، بَرَايِ اِيْنِ كِه آرَاءَ وَ نَظَرِيَه‌هَائِي رَا دِيْدِيْمِ كِه مُورِدِ اَعْتِقَادِ مَا بُوْدِ.

۲۸۴۱- «بینما کان الغرب یدخل عُلمائُه فی زمرة المارقین کان المسلمون یبحثون عن العلوم فی أقصى النقاط.»:

- (۱) زمانی که غربی‌ها دانشمندان خود را بی‌دین به شمار می‌آوردند مسلمانان در اقصی نقاط به دنبال علوم کاوش می‌کردند.
- (۲) در حالی که غرب علمای خود را در زمره‌ی از دین برگشتگان قرار می‌داد، مسلمانان در دورترین نقاط به دنبال علوم می‌گشتند.
- (۳) در آن هنگام که علمای غرب در زمره‌ی افراد بی‌دین به حساب می‌آمدند دانشمندان مسلمان به دنبال علوم در نقاط مختلف بودند.
- (۴) در زمانی که غرب علمایش را در رده‌ی خارج از دین قرار می‌داد مسلمانان به دنبال یافتن علوم در دورترین نقطه بودند.

۲۸۴۲- «لا یسمَحُ القرآن لک أن تترك الدنیا بذریعہ الحصول علی الآخرة، علیک أن تجعل الدنیا وسیلةً للعقبی.»: قرآن

- (۱) به تو اجازه نمی‌دهد که دنیا را به بهانه‌ی دست یافتن به آخرت‌ها رها کنی، تو باید دنیا را وسیله‌ای برای آخرت قرار دهی.
- (۲) اجازه نمی‌دهد که ما دنیا را به خاطر دستیابی به آخرت رها کنیم، در حالی که دنیا وسیله‌ای برای آخرت است.
- (۳) اجازه نداده است که دنیا را به بهانه‌ی آخرت ترک کنی، چون دنیا ابزاری برای روز قیامت است.
- (۴) به شما اجازه نخواهد داد که به بهانه‌ی آخرت ترک دنیا را بنمایی، بنابراین دنیا را وسیله‌ای برای آخرت قرار بده.

۲۸۴۳- «علینا أن نسعی للاستفادة من النعم فی طریق الکمال فمن ضیع النعم فی غیر طریق الحق کفر بها.»:

- (۱) به عهده‌ی ماست که از نعمت‌ها در راه کمال استفاده کنیم، زیرا کسانی که به نعمت‌ها کفر می‌ورزند، آن‌ها را تباه می‌سازند.
- (۲) تلاش کنیم که از نعمت‌ها در راه کمال استفاده ببریم، چون کسی که نعمت‌ها را در راه ناحق تباه می‌سازد، به آن کفر می‌ورزد.
- (۳) ما باید برای استفاده از نعمت‌ها در راه کمال تلاش کنیم، زیرا هر کس در غیر راه حق، نعمت‌ها را تباه سازد، به آن‌ها کفر می‌ورزد.
- (۴) ما باید سعی کنیم که از نعمت‌ها استفاده کنیم، چون هر کسی که نعمت‌ها را در راه ناحق ضایع کند، به آن کفر ورزیده است.

قواعد

۲۸۴۴- عَیْنُ العبارة الَّتِي ما جاءَ فیها المنادی:

- (۱) رَبَّنَا اَتْنَا سَمْعًا مَنَادِيًا يَنَادِي لِلَايْمَانِ.
- (۲) رَبَّنَا اَتْنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ.
- (۳) رَبَّنَا يَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ يَكْفِرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا.
- (۴) رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مِنْ رَحْمَتِكَ مَحْرُومِينَ.

۲۸۴۵- ای عبارتِ جاءَ فیها «المنادی المضاف»؟

- (۱) یا بصیراً بالعبادِ اَعِثْنَا.
- (۲) یا ایها الذین آمنوا، آمِنُوا.
- (۳) یا طالِبَةُ خُدَى وَرَقَّتْکَ.
- (۴) یا رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا.

۲۸۴۶- عَیْنُ الْخَطَا عَنْ العبارة التَّالِیة: «یا مُحَمَّدُ! اَیْهَا الطَّالِبُ! سَلِّمْ عَلَی الْمُعَلِّمِیْنَ وَ الْمُعَلَّمَاتِ.»

- (۱) أی: منادی و منصوبٌ محلاً
- (۲) الطَّالِبُ: منادی و مرفوعٌ بِالضَّمَّةِ الظَّاهِرَةِ
- (۳) سَلِّمْ: فعلٌ و فاعله «أَنْتَ» المستتر
- (۴) الْمُعَلَّمَاتِ: معطوفٌ و مجرورٌ باعرابِ أَصْلِی

۲۸۴۷- فی أی عبارتِ ما جاءَ حرف عطف:

- (۱) وَالْعَصْرَ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفی خَسِرٍ.
- (۲) هَؤُلَاءِ یَتَعَلَّمُونَ وَ یَفْقَهُونَ الْجَاهِلِ.
- (۳) «إِنَّا لِلّٰهِ وَ إِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ.»
- (۴) اَللّٰهُمَّ اَنْطِقْنِی بِالْهُدٰی وَ اَلْهِنِی التَّقْوٰی.

۲۸۴۸- عَیْنُ الصَّحِیحِ فی اسلوب النداء:

- (۱) یا سَعِیدُ- یا حَافِظَ الْقُرْآنِ- یا مُحَمَّدُ
- (۲) یا رَبِّ الْعَالَمِیْنَ- یا أَبَا الْفَضْلِ
- (۳) یا مَرِیمُ- اَیْهَا الطَّالِبُ
- (۴) یا أَبِی- یا أَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ

۲۸۴۹- عَیْنُ الصَّحِیحِ:

- (۱) یا صَدِیقِی! دَعْ التَّكَاثُلَ.
- (۲) یا أَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ! فَكُ كُلَّ أُسَیرِ.
- (۳) یا فَلَاحِی الْقَرْیَةِ! اُدْعُوا رَبَّکَ.
- (۴) یا فاطمةُ! اِسْفَعِی لَنَا عِنْدَ اللَّهِ.

۲۸۵۰- عَیْنُ الْمَنَادِی غَیْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِیْنَ: «یا اغفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا، وَ یا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا.»

- (۱) رَبَّنَا- اَبَانَا
- (۲) اَللّٰهُ- اَیْهَا الْمُؤْمِنُ
- (۳) اَللّٰهُ- اَبْنَاءُ الْأُمَّةِ
- (۴) سَمِیعُ الدَّعَا- حَسَنُ

۲۸۵۱- عَیْنُ الْخَطَا فی اسلوب النداء:

- (۱) یا مجاهدین البلاد! حاربوا فی سبیل الله.
- (۲) رَبَّنَا لَا تَحْمِلْ عَلَیْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا.
- (۳) یا اَیْهَا الطَّالِبُ! لَا تَتَسَّ یَوْمَ الْامْتِحَانِ.
- (۴) یا سَمِیعُ الدَّعَا! اِسْمَعْ نَدَائِی.

۲۸۵۲- عَیْنُ «واو» الْجَارَةِ:

- (۱) دَخَلَ الطَّالِبُ الصَّفَّ وَ سَلَّمَ عَلَی اَصْدِقَائِهِ.
- (۲) هِی خَرَجَتْ مِنَ النِّصْفِ مَسْرُورَةً وَ مَبْتَسِمَةً.
- (۳) نُونٌ وَ الْقَلَمُ وَ مَا یَسْطُرُونَ.
- (۴) وَ لَمَّا وَصَلْنَا اِلَى الْمَنْزِلِ دَخَلْنَا الْغُرْفَةَ مَعًا.

٢٨٥٣- ما هو المناسب للفراغين على الترتيب؟ «يا يا الأحران!»

- (١) قدس - مدينة (٢) قدس - مدينة (٣) قدس - مدينة (٤) قدس - مدينة

٢٨٥٤- ما هو المناسب للفراغ؟ «يا إذهب إلى الصف.»

- (١) محمداً! (٢) أبو الفضل! (٣) أيها تلميذا! (٤) طالب الدرس!

٢٨٥٥- عَيِّن الصَّحِيح في التشكيل: «يا علماء الأمة! وجدنا في هذه الكتب آراء و نظريات كثيرة فأخذتنا الدهشة.»

- (١) آراء - كثيرة - أخذتنا - الدهشة (٢) علماء - نظريات - كثيرة - الدهشة (٣) الأمة - آراء - كثيرة - الدهشة (٤) علماء - وجدنا - نظريات - كثيرة

٢٨٥٦- عَيِّن الخطأ عن العبارة التالية: «إلهي! إن كنت غير مُستأهل لرحمتك فانت أهل أن تجود علي.»

- (١) إله: منصوب تقديرأ (٢) كنت: معتل و أجوف، إعلاله بالحذف (٣) غير: خبر و منصوب (٤) تجود: معتل و أجوف، دون الإعلال

(سراسرى - تجربى - ٩٤)

٢٨٥٧- عَيِّن الخطأ في المنادى:

- (١) يا وطني! أضحي لك نفسي حتى تبقى قويا! (٢) على أن أساعدكم في جميع الأحوال أيتها الجماعة! (٣) يا الطالبات! عليكم أن تطلبن مجد الوطن! (٤) خذوا العلم أينما وُجد يا طالبى العلم!

(سراسرى - زبان - ٩٤)

٢٨٥٨- عَيِّن ما يمكن أن يصبح أسلوب النداء (من حيث المعنى):

- (١) قلت لأصدقائي المجتهدين عن حل مشكلتهم: إن حاولوا تفوزوا في النهاية! (٢) الطالبات المجذبات كأنكن أسوة لجميعنا في المصاربة و المثابرة! (٣) ناديت صديقتي قائلة: من لا كتاب له كمن لا صديق له! (٤) أخوكم يصدقكم لأنكم لا تكذبون عليه أبداً!

(سراسرى - انساني - ٩٤)

٢٨٥٩- عَيِّن المنادى:

- (١) مؤمن كان يصلى فسألته الدعاء! (٢) مؤمنة صادقة نصحتنا نصيحة مفيدة! (٣) مؤمنة استغفري ربك و توبى إليه! (٤) مؤمن صادق وعدنى و وفى بوعدى!

(سراسرى - هنر - ٩٤)

٢٨٦٠- عَيِّن ما لا يمكن أن يكون منادى:

- (١) إلهي إنما أخاف من نتيجة عملى السيئ! (٢) فاطمة لماذا لم تشتركى في هذه الحفلة العلمية! (٣) ربنا نسألك أن ترزقنا طاعتك في كل الأوقات! (٤) زميلانا استطعن أن يتقدمن في المجالات العلمية!

(سراسرى - رياضى - ٩٢)

٢٨٦١- عَيِّن المنادى يختلف عن الباقي:

- (١) يا أهل الفضل! جودوا بأموالكم! (٢) يا أيتها الليل! كم فيك من الأسرار! (٣) يا طفلة! لا تلعبى بالثار لأنها خطيرة! (٤) ارفعوا أعلام بلادكم، يا جنود!

(سراسرى - تجربى - ٩٢)

٢٨٦٢- عَيِّن ما ليس فيه المنادى:

- (١) إلهي أنت مونس وحشتى فلا تعرض عني! (٢) مسلمات عليكم الصيام في شهر رمضان المبارك! (٣) لا ترد ربى عبدك الضعيف لما أناديك! (٤) ربنا يستجيبنا إذا دعوناه بإخلاص في القلب!

(سراسرى - زبان - ٩٢)

٢٨٦٣- عَيِّن المنادى ليس مضافاً:

- (١) يا رب! إرحم عبدك اللذل الضعيف! (٢) أمى الحنون! أنت تبذلين لنا كل ما فى يدك! (٣) ذا الاحسان! تهب رحمتك الواسعة لمن تشاء! (٤) يا أم! أنت تساعدين أولادك فى اكتساب الخيرات!

(سراسرى - هنر - ٩٢)

٢٨٦٤- عَيِّن المنادى ليس مضافاً:

- (١) إلهي! ليس كمثلك شيء و أنت أرحم الراحمين! (٢) إلهنا! إنما أنت أهل لتجود علينا بفضلك! (٣) يا قوم! أعبدوا الله و لا تشركوا فى عبادته شيئاً! (٤) يا رحيم! أنشر خزائن علومك علينا برحمتك!

(سراسرى - زبان - ٩١)

٢٨٦٥- عَيِّن الخطأ في أسلوب النداء:

- (١) عبادي! إذا تدعوني أستجب لكم دعوتكم! (٢) أيتها الأم! أعلم أن قلبك يخفق بشدة لمستقبل أولادك! (٣) يا زميلتي! هل يمكنك أن تكتبي عنوانك بالعربية؟ (٤) أيتها الأرض! متى تملئين بالعدل بعد أن ملئت جوراً؟

(سراسرى - رياضى - ٩٠)

٢٨٦٦- عَيِّن ما ليس فيه مضاعف:

- (١) يا ولدى قو نفسك و معنيتك لمواجهة الشدائد! (٢) لن أفر من المصاعب و المشاكل فى الحياة أبداً! (٣) أولياء المدرسة عدوا هؤلاء التلاميذ من الناجحين! (٤) أرادت صديقتي أن تمنى على بانفاتها، فما قبلته!

۲۸۶۷- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) یا کاتب؛ اِقْرَأْ ما تکتبه حتّی لا تشتهه!

(۳) یا ذا الإحسان؛ نَزَّلْ إلینا جودک!

۲۸۶۸- عَيْنِ الْمُنَادِي لَيْسَ مِضَافًا:

(۱) إلهنا؛ کیف نشکرک علی هذه النعم الكثيرة!

(۳) أيها الطّبيب؛ رجاءٌ صف لي دواءً يفيدني!

۲۸۶۹- عَيْنِ الْوَاوِ مِنَ الْحُرُوفِ الْجَارَةِ:

(۱) «و بالتّجهم هم يهتدون»

(۳) «والفجر و ليالٍ عشر»

۲۸۷۰- عَيْنِ مَا لَا يُمْكِنُ أَنْ يَكُونَ مُنَادِي:

(۱) أولادى اجتمعوا حتّی يكرّموا ذكرى ولادة أبيهم!

(۳) ربّنا إياک أدعو فى اللحظات الّتى أصبح فيها قلقاً!

۲۸۷۱- عَيْنِ الْخَطَا فِي النِّدَاءِ:

(۱) ربّ؛ اجعل الحقّ علی لسانى!

(۳) مريم؛ لاخير فى مجالسة الأحق!

۲۸۷۲- عَيْنِ مَا لَا يَنْسَبُ الْفِرَاقُ: «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ»

(۱) لا يعلم أحدٌ كنه عظمته، لأنّك خليفة الله!

(۳) لأخصّ أيام عمرک، بل أخصّ أعمالک!

۲۸۷۳- «يَا» سَتَفُوزُ فِي الدَّارَيْنِ! عَيْنِ الْخَطَا لِلْفِرَاقِ:

(۱) طالب العلم

(۲) طالباً العلم

۲۸۷۴- عَيْنِ كَلِمَةِ «طَالِبٍ» مُبْنِيَّةٌ عَلَى الضَّمِّ:

(۱) یا طالب حاول اليوم فى كسب العلم!

(۳) إنّما الطّالب الناجح هو الّذى يغتنم الفرصة!

۲۸۷۵- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ فِعْلٌ مُضَافٌ:

(۱) أَحِبَّ أَنْ أَشَقَّ عَلَى نَفْسِي،

(۳) كى أَعْدَّ لى نَفْساً يَفْرُ الشَّيْطَانُ مَتى،

۲۸۷۶- عَيْنِ مَا لَيْسَ مُنَادِي:

(۱) ربّی لقد أخطأت، فاعف عَنّی!

(۳) ربّ لیتنی كنت إنساناً مجهّراً بجناحين، العلم و الدین!

۲۸۷۷- عَيْنِ الْمُنَادِي مُضَافًا:

(۱) یا قوم، لا تعبدوا إلّا الله الواحد!

(۳) یا أيّها النّاس، لا تقولوا ما لا تفعلون!

۲۸۷۸- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) فاطمة! جاءت صديقاتك لزيارتك.

(۳) أيّها الشّمس! متى تظهر فى السماء؟

۲۸۷۹- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ نَوْعِ الْوَاوِ:

(۱) و القلم و ما يسطرون! ← قسم

(۳) نجد فى كتب المسلمين آراء و نظريات علميّة ← عاملة

۲۸۸۰- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمُنَادِي:

(۱) صديقتى أنت خير زميلاتى حناناً!

(۳) بناتِ كلّمن الفائزات لتفهمن سرّ نجاحهنّ!

(سراسرى - رياضى - ۹۰)

(۲) یا کاتباً؛ أنظر إلى ما تکتب!

(۴) أيّها العين؛ إلى متى الغفلة!

(سراسرى - زبان - ۹۰)

(۲) ذا الحاجة؛ لا تطلب المساعدة إلّا من ربّك الحنون!

(۴) یا طالبة المدرسة؛ لا تُقصرى فى أداء واجباتك المدرسيّة!

(سراسرى - هنر - ۹۰ با تغيير)

(۲) «استجاب الجنديّ امر قائده و بدأ بعمله»

(۴) «لكم دينكم و لى دين»

(سراسرى - تجربى - ۸۹)

(۲) أُمّى أنتِ الّتى أخذت يدىّ أمشى فى أيام الصّبّا!

(۴) زميلاتنا نحن بحاجة إلى مسؤولة لمكتبنا، هل تعرفن أحداً!

(سراسرى - تجربى - ۸۸)

(۲) یا مخطئ؛ إلى متى إرتكاب الخطيئة!

(۴) أيّها الأصدقاء الأوفياء؛ لا تتركونى!

(سراسرى - هنر - ۸۸)

(۲) كم يسعى لخدمة جسمه!

(۴) لن تدرك كنه الله أبداً!

(سراسرى - رياضى - ۸۷)

(۳) أيّها الطالب (۴) صديقى

(سراسرى - تجربى - ۸۷)

(۲) هذا الطالب أفضل من زملائه علماً!

(۴) لا طالب فى صفّنا إلّا و قد نجح فى الامتحان!

(سراسرى - تجربى - ۸۷)

(۲) حتّى أذلّ هواى و أشدّ عزمى،

(۴) فيا ربّ يسّرلى و لا تُعسر!

(سراسرى - انساني - ۸۷)

(۲) ربّنا علّام الغيوب و يعلم ما فى صدورنا!

(۴) إلهى أصبحت حزينة، لأنّنى ما استطعت مساعدة الآخرين!

(سراسرى - انساني - ۸۷)

(۲) يا من له العزة و الكمال، يا جميل!

(۴) اللهم، آتنا بصيرة و حكمة فى حياتنا!

(سراسرى - زبان - ۸۷)

(۲) طالب! اجتهد فى الإحسان إلى الفقراء.

(۴) يا ذا العلم و الحكمة! ادفع زكاة علمك.

(سراسرى - زبان - ۸۷ با تغيير)

(۲) يا صاحب الرحمة و الرضوان! ← عطف

(۴) و الله لن أتكاسل فى أعمالى بعد هذا اليوم! ← جارة

(سراسرى - هنر - ۸۷ با تغيير)

(۲) أمّ أعلمينى عن سرّ نجاحك فى الحياة!

(۴) أىّ تلميذة كانت خير التلميذات فى المدرسة!

(سراسری - تجربی - ۸۶)

- (۲) أُخْتِي، عليكما أن تجتهدا في خدمة والديكما!
(۴) يا أَيُّهَا النَّفْسُ، إلى متى تتحملين الذلّ والهوان!

(سراسری - انسانی - ۸۶)

- (۲) أَيُّهَا الْمُؤْمِنَاتُ، اجتهدن في طريق اكتساب العلم!
(۴) ذا العلم، أنفق علمك لطالبي العلم!

(سراسری - ریاضی - ۸۵)

- (۲) رَبِّي، الَّذِي رَزَقَنَا النِّعَمَ الْوَافِرَةَ.
(۴) إِلَهِي وَ رَبِّي، إقض حاجاتنا في الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ.

(سراسری - تجربی - ۸۵ با تغییر)

- (۲) يا طَالِبَةُ الْمَدْرَسَةِ! لا تنسى سيأتى يوم الامتحان!
(۴) يا إِلَهَ الْعَالَمِينَ! أنصر الاسلام والمسلمين!

(سراسری - انسانی - ۸۵)

- (۲) رَبَّنَا مُنْزِلَ الْقُرْآنِ وَ حَافِظَهُ.
(۴) رَبَّنَا اقض حاجاتنا في الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ.

(سراسری - زبان - ۸۵)

۲۸۸۶- «يا العالم! كان سبب نا» عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاحَاتِ:

- (۱) علماء الإسلام / تقدّم / علميّة (۲) علماء الإسلام / التقدّم / علميّة (۳) علماء الإسلام / تقدّم / العلميّة (۴) علماء الإسلام / تقدّم / العلمیّ

(سراسری - هنر - ۸۵ با تغییر)

- (۲) يا أَيُّهَا الطَّالِبَةُ! أدرسي كثيراً رغبة في العلم.
(۴) يا مسلمات العالم! حاولن في اكتساب الحقّ.

(سراسری - ریاضی - ۸۴)

- (۲) الطَّالِبَاتُ (۴) المؤمنین (۳) التلاميذ (۱) أطفالان

۲۸۸۸- «أَيُّهَا ! أكرموا العلماء لا الجهال!» عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاحِ:

- (۱) التلاميذ (۲) الأطفال (۳) المؤمنین (۴) الطَّالِبَاتُ

(سراسری - تجربی - ۸۴ با تغییر)

- (۲) مجاهدى الاسلام، ثوروا أمام الغاصبين!
(۴) يا مجتهدین المدرسة، أدرسوا!

(سراسری - هنر - ۸۴)

- (۲) يا ذا الجلال والاکرام! إرحم عبادک.
(۴) يا قدس يا مدينة المؤمنين! ثورى على الظلم.

(سراسری - ریاضی - ۸۳)

- (۲) مريم أسجدي مع الساجدين.
(۴) عبدالله لا تكذب و أنت تعلم الحق.

(سراسری - تجربی - ۸۳)

- (۲) حافظ القرآن عليك العمل به.
(۴) أمهات لا تنسين تربية الشباب.

(سراسری - زبان - ۸۳ با تغییر)

- (۲) يا ذا العفو والمغفرة، ارحمنا!
(۴) أَيُّهَا الظَّالِمِينَ، قَلِّلُوا مِنْ هَذَا الظُّلْمِ وَ الْجَوْرِ الْكَثِيرِ!

(سراسری - هنر - ۸۳)

۲۸۹۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاحِ: «يا الأُمَّة! كان سبب»

- (۱) علماء - إسلام - تقدّم (۲) علماء - الإسلام - تقدّم (۳) علماء - الأُسلَام - التقدّم (۴) علماء - الإسلام - تقدّم

۲۸۹۵- عَيْنُ مَا فِيهِ الْمَنَادَى:

- (۱) مجيب الدَّعَوَاتِ يَقْضِي حَوَائِجَ النَّاسِ!
(۲) مَوْمَنَاتِ بِلَادِنَا ائْكُنَّ خَاشِعَاتٍ أَمَامَ مَعْبُودِكُنَّ!
(۳) أَصْدِقَائِي كَانُوا مَتَوَكِّلِينَ عَلَى رَبِّهِمُ الَّذِي خَلَقَهُمْ!
(۴) نَادَانِي أَصْدِقَائِي بِصَوْتٍ مَحْزُونٍ: لا تدعنا أبداً!

۲۸۸۱- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي النَّدَاءِ:

- (۱) يا أُخْتَاي، ادفعي لي ورقة الامتحان!
(۳) ذَا الْفَنُونِ وَ ذِي الْعُلُومِ، لا تُعْجَبْ بِنَفْسِكَ!

۲۸۸۲- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْمَنَادَى:

- (۱) يا مَفْكَرِينَ الْعَالَمِ، لا تبيعوا ثقافة الأمم بثمان بخر!
(۳) يا قدس، هاجمي الظلم و الظالمين و لا تخافي!

۲۸۸۳- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمَنَادَى:

- (۱) رَبَّنَا، لا تحمّل علينا ما لا طاقة لنا.
(۳) رَبِّي، كَرَّمْتَ الْعِلْمَ وَ الْعُلَمَاءَ بِالْإِسْلَامِ.

۲۸۸۴- عَيْنُ الْخَطَأِ وَفْقَ أُسْلُوبِ النَّدَاءِ:

- (۱) رَبِّي! إرحم ضعف بدني و عقلي!
(۳) أَيُّهَا الْيَدُ! لماذا لا تسعين في سبيل رضا الله.

۲۸۸۵- عَيْنُ الْمَنَادَى:

- (۱) رَبَّنَا خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ.
(۳) رَبَّنَا هُوَ الَّذِي ذُو الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ.

۲۸۹۶- عَيْنِ الْخَطَا حَسَبَ أُسْلُوبِ النَّدَاءِ:

- (۱) أَيُّهَا مُسَافِرُونَ مَرْحَبًا بِكُمْ إِلَى هَذِهِ الْمَدِينَةِ!
- (۲) كُنْ شَفِيعًا يَا نَبِيَّنَا يَا مُحَمَّدُ (ص)!
- (۳) يَا اللَّهُ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ!
- (۴) يَا مَسَاكِينَ بِلَادِي حَافِلُوا كَثِيرًا لِتَحْسِينِ أَوْضَاعِكُمْ!

۲۸۹۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ إِعْرَابِ اسْمٍ قَدْ جَاءَ بَعْدَ «الْوَاوِ»:

- (۱) نَجِدُ فِي هَذِهِ الْكُتُبِ نَظَرِيَّاتٍ وَ آرَاءٍ قَدْ طُرِحَتْ أَخِيرًا؟
- (۲) فِي الْأَيَّامِ الْمَاطِرَةِ تُرَيَّنُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ؟
- (۳) لِلأَوْلِيَاءِ وَالْمُعَلِّمُونَ اهْتِمَامٌ خَاصٌّ بِتَرْبِيَةِ الْأَطْفَالِ!
- (۴) قَالَ الْابْنُ لِأُمِّهَا الْمُضْطَرِبَةِ مَبْتَسِمًا: وَاللَّهِ لَا مُشْكَلَةَ لِي!

۲۸۹۸- مَيِّزِ الْمَنَادَى مُضَافًا:

- (۱) اللَّهُ يَعِدُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ لَدُنْهُ رَحْمَةً!
- (۲) اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى نِعَمِكَ الَّتِي لَا يَحْصِيهَا غَيْرُكَ!
- (۳) رَبَّنَا هُوَ الَّذِي مَوْجُودٌ فِي كُلِّ مَكَانٍ!
- (۴) «رَبَّنَا لَا تَجْعَلَنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ»

۲۸۹۹- عَيْنِ الْخَطَا فِي الْمَنَادَى:

- (۱) يَا بَنِي آدَمَ، لَا تَيَاسُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ!
- (۲) لَا تَنْسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ يَا أَيُّهَا الْأَوْلَادُ!
- (۳) يَا الشَّبَابَ لَا تَنْجَحُونَ إِلَّا بِالْعَمَلِ!
- (۴) يَا طَالِبِي الدِّرَاسَةِ! ادْرُسُوا جَيِّدًا لِأَنَّ مُسْتَقْبَلَ الْبِلَادِ بِأَيْدِيكُمْ!

۲۹۰۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ: «يَا ! إِنَّ تَدْرُسُوا جَيِّدًا تَتَحَقَّقُوا أَهْدَافَكُمْ!»

- (۱) التَّلَامِيذُ
- (۲) تَلَامِيذُ الْمَدْرَسَةِ
- (۳) أَيُّهَا التَّلَامِيذُ
- (۴) تَلْمِيذُ الصَّفِّ

۲۹۰۱- عَيْنِ الْخَطَا حَسَبَ أَحْكَامِ الْمَنَادَى:

- (۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ! : الْمَنَادَى عِلْمٌ وَ مَنْصُوبٌ مَحَلًّا
- (۲) يَا مُعَلِّمَاتِ الْمَدْرَسَةِ! اجْتَهِدْنَ أَنْ تَنْشَأَ تَلْمِيزَاتِنَا عَلَى التَّرْبِيَةِ وَ الثَّقَافَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ! : الْمَنَادَى مُضَافٌ وَ مَنْصُوبٌ بِعَلَامَةِ فَرْعِيَّةٍ لِلْإِعْرَابِ
- (۳) يَا كُمَيْلُ! الْعِلْمُ خَيْرٌ مِنَ الْمَالِ الْعِلْمُ يَخْرُسُكَ وَ أَنْتَ تَخْرُسُ الْمَالَ! : الْمَنَادَى عِلْمٌ وَ مَنْصُوبٌ مَحَلًّا
- (۴) يَا وَالِدَيَّ! دَعَاؤُكُمْ يُقَرِّبُنِي مِنْ سَعَادَةِ الدَّارَيْنِ! : الْمَنَادَى مُضَافٌ وَ مَنْصُوبٌ بِعَلَامَةِ تَقْدِيرِيَّةٍ لِلْإِعْرَابِ

۲۹۰۲- عَيْنِ الْمَنَادَى الْمَبْنِيِّ:

- (۱) أَدْعُوكَ صَدِيقَ أَيَّامٍ وَحَدَّثَنِي إِلَى احْتِفَالِنَا!
- (۲) سَلَمَانُ هُنَاكَ بَثْرٌ قَرِيبَةٌ تَنْجِيكَ مِنَ الْعَطَشِ!
- (۳) يَا ابْنَ جَارِنَا لِمَاذَا تَبْغِضُنِي وَ أَنَا أُحِبُّكَ؟!
- (۴) تَلْمِيذِي صَفَّنَا لِمَاذَا تَرْجِعَانِ إِلَى بَيْتِكُمَا قَبْلَ عَطْلَةِ الْمَدْرَسَةِ؟!

۲۹۰۳- عَيْنِ الْمَنَادَى الصَّحِيحِ فِيمَا يَلِي:

- (۱) يَا أَوْلَادِ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ الْحَقِّ!
- (۲) يَا غَاصِبِينَ حَقُوقِ الضَّعَفَاءِ تَوَبُوا !
- (۳) أَيُّهَا الظَّالِمِينَ إِنَّ اللَّهَ يَحْسَبُكُمْ !
- (۴) يَا الطَّالِبَاتِ اجْتَهِدْنَ فِي دُرُوسِكُنَّ!

۲۹۰۴- عَيْنِ الْخَطَا وَفْقَ أُسْلُوبِ النَّدَاءِ:

- (۱) يَا بَنَاتُ يَا تَلْمِيزَاتِ الْمَدْرَسَةِ.
- (۲) يَا تَلْمِيزَايَ ادْرُسَا حَتَّى تَنْجَحَا!
- (۳) رَبَّنَا يَا اللَّهُ إِنَّا نَسْتَغْفِرُكَ!
- (۴) يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ يَا سَيِّدَ الْأَحْرَارِ!

۲۹۰۵- عَيْنِ الْمَنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ: «يَا أَيُّهَا أَعِينُوا الضَّعَفَاءَ.»

- (۱) الْمُؤْمِنُونَ
- (۲) الْمُؤْمِنِينَ
- (۳) الْمُؤْمِنَانِ
- (۴) الْمُؤْمِنُ

۲۹۰۶- أَيُّ عِبَارَةٍ لَا تَكُونُ لِلنَّدَاءِ:

- (۱) رَبَّنَا يَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا!
- (۲) رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً!
- (۳) رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مَنَادِيًا ... !
- (۴) رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا!

۲۹۰۷- عَيْنِ غَيْرِ الْمَنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ: «يَا ! إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فِرْقَانًا.»

- (۱) أَيُّهَا النَّاسُ
- (۲) أَبْنَاءُ الْأَعْرَاءِ
- (۳) مُسْلِمِي الْعَالَمِ
- (۴) أَيُّهَا الْمُسْلِمِينَ

۲۹۰۸- عَيْنِ الْخَطَا لِلْفَرَاغِ فِيمَا يَلِي: «يَا ! إِنْ تَتَّحَدُوا تَتَحَقَّقْ أَهْدَافَكُمْ.»

- (۱) أَوْلَادِ
- (۲) مُسْلِمِي
- (۳) إِخْوَانِي
- (۴) شَبَابِنَا